

Regionfullmäktiges protokoll

Sammanträdet den 22-23 juni 2021

§ 42-70

Henrik Berg, sekreterare

Justerat den 24 juni 2021

Margareta Henricsson (SJVP), ordförande

Emmi-Lie Spegel (S), justerare §
42-60

Kurt-Åke Andersson (C), justerare §
42-70

Lennart Thörnlund (S), justerare § 61-70

Bevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på regionens officiella anslags-
tavla den juli 2021.

Överklagandetiden utgår den juli 2021.

Henrik Berg

Sammanträdet öppnas	4
Upprop	5
Val av två protokolljusterare.....	9
Fastställande av slutlig föredragningslista	10
Information från presidiet	11
Anmälan av motioner och interpellationer	12
Meddelanden till regionfullmäktige.....	13
Delårsrapport Region Norrbotten, april 2021	14
Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport, april 2021	21
Ansvarsfrihet för förbundsregionen i kommunalförbundet Svensk Luftambulans 2020	25
Granskning av Norra sjukvårdsregionförbundet 2020.....	27
Ändring i finanspolicy	29
Avveckling av Norrbottens Turistråd AB.....	31
Tillägg till aktieägaravtal – Arctic Business Incubator AB	33
Målbild Nära vård och omsorg	34
Ersättningsmodell för patient- och närståendemedverkan	38
Ajournering.....	41
Sammanträdet återupptas	42
Upprop	43
Region Norrbottens trafikbeställning.....	47
Finansiering och ansökan om trafikplikt för kompletterande busstrafik Luleå-Haparanda.....	52
Samverkans- och finansieringsavtal avseende persontrafik på Haparandabanan.....	56
Hantering av underskott, kollektivtrafiken 2020	59
Hantering av underskott, kollektivtrafiken 2021	62
Avsteg från regelverket för uteblivet besök vid coronavaccinering	65
Avsägelser av uppdrag.....	67
Övriga val	68
Interpellationsdebatt.....	69
Sammanträdet avslutas	70
Svar på interpellation 11-2020 om tillgänglighetsgranskning i Pajala	71
Svar på interpellation 11-2021 om BB i Malmfälten.....	72
Svar på interpellation 12-2021 om jämställdhet på chefspositioner inom Region Norrbotten	73

REGIONFULLMÄKTIGE DEN 22-23 JUNI 2021

Svar på interpellation 13-2021 om hur Region Norrbotten kommer att hantera vårdplaneringen.....	76
Svar på interpellation 14-2021 om jämställt ledarskap.....	78
Svar på interpellation 15-2021 om facklig samverkan	80

§ 42

Sammanträdet öppnas

Regionfullmäktiges ordförande Margareta Henricsson (SJVP) förklarar sammanträdet öppnat kl. 10:00 den 22 juni 2021. Sammanträdet genomförs digitalt. Presidiet leder sammanträdet från Gällivare sjukhus.

§ 43

Upprop

Följande ledamöter anmäler sig närvarande vid uppuppet:

Sjukvårdspartiet

Sjukvårdspartiet (27 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Kenneth Backgård	
Doris Messner	
Johnny Åström	
Maire Nyström	
Dan Ankarholm	
Anders Sundström	
Margareta Henricsson	
Ann-Christin Åström	
Lennart Ojanlatva	
Anders Bohm	
Erika Sjöo	
Staffan Eriksson	Bo Ek
Jörgen Afvander	
Anders Rönqvist	
Heli Valjus Helin	Anna Scott
Terese Falk Carolin	
Stig Nordqvist	
Martin Åström	
Tomas Vedestig	
Margareta Dahlén	
Sead Maglic	
Sören Sidér	
Ann-Sofie Henriksson	Lena Hedman
Anne Stridsman	
William Torikka	
Christer Bergdahl	
Nicklas Johansson	

Socialdemokraterna

Socialdemokraterna (23 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Anders Öberg	
Elisabeth Lindberg	
Johannes Sundelin	
Helena Öhlund	
Lennart Åström	
Roland Nirlén	
Bengt Westman	
Ia Uvberg	

Mashalla Mawlod Mohamed	Daniel Persson
Anita Gustavsson	
Jan Sydberg	
Eivor Olofsson	
Sven Holmqvist	
Carina Strömbäck	
Lennart Thörnlund	
Gerd Siverhall	
Lennart Holm	
Ann-Sofie Isaksson	
Emmi-Lie Spegel	Birgitta Siljelöv
Maivor Johansson	
Anders Burman	
Anna-Carin Aaro	
Thor Viklund	

Moderaterna

Moderata Samlingspartiet (6 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Linda Frohm	
Anders Josefsson	
Monika Hedström	
Daniel Bergman	Henrik Wikström
Roland Nordin	
Birgit Meier Thunborg	

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet (6 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Glenn Berggård	
Sanna Berggren	Conny Sundkvist
Erik Gräs	Elisabeth Bramfeldt
Maria Holmquist	
Christina Snell-Lumio	
Linda Jonsson	

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna (5 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Marianne Sandström	
Lage Hortlund	
Kristina Karlsson	Lars-Åke Vikström
Leslie Bailey	Per Göransson
Susanne Ström	

Centerpartiet

Centerpartiet (4 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Nils-Olov Lindfors	
Sarah Karlsson	
Kurt-Åke Andersson	
Majvor Sjölund	

Inkallade ersättare

Inkallade ersättare		
Regionfullmäktige 22 juni 2021		
Parti	Förhindrad ledamot	Inkallad ersättare
(SJVP)	Bo Ek	Staffan Eriksson
	Anna Scott	Heli Valjus Helin
	Lena Hedman	Ann-Sofie Henriksson
(M)	Henrik Wikström	Daniel Bergman
(S)	Daniel Persson	Mashalla Mawlod Mohamed
	Birgitta Siljelöv	Emmi-Lie Spegel
(V)	Conny Sundkvist	Sanna Berggren
	Elisabeth Bramfeldt	Erik Gräs
(SD)	Lars-Åke Wikström	Kristina Karlsson
	Per Göransson	Leslie Bailey

Inkallade ej tjänstgörande ersättare

Ej tjänstgörande ersättare	
Regionfullmäktige 22 juni 2021	
Parti	Ersättare
(SJVP)	Malin Markström
	Mats Bodmark
	Ole Lampinen
	Niclas Sjö
	Alice Videkull
	Yvonne Kangas
	Bengt-Åke Strand
(S)	Ida Johansson
	Eivy Blomdahl
	Ann-Kristin Nilsson
	Erik Söderlund
(M)	Marina Eriksson

REGIONFULLMÄKTIGE DEN 22-23 JUNI 2021

	Nihad Zara
(V)	Katarina Burman
	Kati Jääskeläinen
(SD)	Susanne Darengren
(C)	Perarne Kerttu

§ 44

Val av två protokolljusterare

Ledamöterna Emmi-Lie Spegel (S) och Kurt-Åke Andersson (C) utses till att jämte ordföranden justera protokollet.

Notering: Emmi-Lie Spegel (S) avbryter tjänstgöringen efter § 60 och fullmäktige utser ledamoten Lennart Thörnlund (S) till justerare för § 61-70.

Justeringen äger rum den 24 juni 2021 kl. 13:00 i Regionhuset.

§ 45

**Fastställande av slutlig
föredragningslista**

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att fastställa föredragningslistan.

§ 46

Information från presidiet

Ordföranden informerar om de tekniska förutsättningarna för sammanträdet, fullmäktiges dagordning, sammanträdetets hållpunkter mm.

§ 47

Anmälan av motioner och interpellationer

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att motionerna och interpellationerna får ställas.

Ärendet

Inkomna interpellationer:

Vid regionfullmäktiges sammanträde 17 juni 2020 anmäldes följande interpellation:

- Interpellation 11-2020 om tillgänglighetsgranskning i Pajala (Ann-Sofi Isaksson, S)

Vid dagens sammanträde anmäls följande interpellationer:

- Interpellation 11-2021 om BB i Malmfälten (Johannes Sundelin, S)
- Interpellation 12-2021 om jämställdhet på chefspositioner inom Region Norrbotten (Elisabeth Lindberg S, Anders Öberg S, Johannes Sundelin S)
- Interpellation 13-2021 om hur Region Norrbotten kommer att hantera vårdplaneringen (Elisabeth Lindberg S, Anders Öberg S, Johannes Sundelin S, Helena Öhlund S)
- Interpellation 14-2021 om jämställt ledarskap (Glenn Berggård, V)
- Interpellation 15-2021 om facklig samverkan (Glenn Berggård, V)
- Interpellation 16-2021 om patientsäkerhet (Marianne Sandström, SD) – *interpellationen är för sent inlämnad för att behandlas vid sammanträdet och kommer att besvaras vid kommande sammanträde.*

Beslut: interpellationerna får ställas.

Inkomna motioner:

- Motion 4-2021 om krafttag mot mäns våld mot kvinnor (Glenn Berggård, V)
- Motion 5-2021 om redovisning av deltagande i screeningnärvaro som ett led i folkhälsoarbetet (Glenn Berggård, V)
- Motion 6-2021 om utebliven vård på grund av höjda vårdavgifter och ändrade sjukreseersättningar (Linda Jonsson, V)
- Motion 7-2021 om nationella minoriteters möjlighet till att kommunicera på sitt eget språk (Glenn Berggård, V)
- Motion 8-2021 om regional fysisk planering och bostadsförsörjningsplanering (Glenn Berggård, V)
- Motion 9-2021 om förebyggande av återkommande frakturer hos osteoporospatienter (Helena Öhlund, S)

Beslut: motionerna får ställas.

§ 48

Meddelanden till regionfullmäktige

Dnr 603-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att lägga redovisade meddelanden till handlingarna.

Ärendet

Följande meddelanden redovisas:

Patientnämndens delårsrapport, april 2021

Patientnämnden beslutade 2021-05-19 § 4 att godkänna delårsrapporten per april 2021, se bilaga.

Det ekonomiska utfallet första tertialen 2021 visar på en ekonomi i balans samt en måluppfyllelse i ett av de tre strategiska målen, ett mål har delvis uppnåtts och ett mål har inte uppnåtts. Det ekonomiska utfallet visar på ett överskott jämfört med prognostiserat utfall för nämndens båda kostnadsstäl- len (patientnämnden och stödpersonsverksamheten).

Jämfört med tertial 1 föregående år har patientnämnden registrerat elva procent färre ärenden. De vanligast förekommande kategorierna av ärenden är vård och behandling, följt av kommunikation och tillgänglighet. Patientnämnden noterar en fortsatt ökning av inkomna ärenden via 1177 – vårdgu- den. Under tertial 1 2021 var nästan hälften (47 procent) av ärendena an- mällda via den digitala kontaktvägen 1177.

Utdelning och översyn av ägardirektiv – Matlaget i Gällivare AB

Regionfullmäktige beslutade 2020-06-17 § 59 att begära utdelning från Mat- laget i Gällivare vid extra bolagsstämma i augusti samt att göra översyn av ägardirektivet för bolaget tillsammans med Gällivare kommun.

Vid extra bolagsstämma i Matlaget i Gällivare AB 2020-11-18 behandlades bolagsstyrelsens förslag till vinstutdelning med 3 mnkr. Region Norrbotten biföll styrelsens förslag men bolagsstämman beslutade avslå densamma.

Region Norrbotten och Gällivare kommun har inte beslutat om ett gemen- samt ägardirektiv till bolaget. Regionen och Gällivare kommun har vid ett ägarsamråd i december överenskommit att påbörja dialog om regionens ut- träde som ägare i bolaget. Regiondirektör och kommundirektör har fått upp- draget och dialoger pågår.

Bilagor:

Patientnämndens beslut 2021-05-19 § 4 – delårsrapport april 2021
Patientnämndens delårsrapport april 2021

§ 49

Delårsrapport Region Norrbotten, april 2021

Dnr 534-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapport Region Norrbotten per april 2021.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Coronapandemin har pågått under hela första tertialet vilket har påverkat resultatet och måluppfyllelsen. Det är glädjande att produktionen åter börjat öka och tillgängligheten därmed börjat förbättras, fastän de fortfarande är på låga nivåer.

Sammanfattning

Ekonomiska resultatet per april är positivt med 358 mnkr vilket är 248 mnkr bättre än budget. Årsprognosen pekar på ett positivt resultat på 613 mnkr vilket är 74 mnkr bättre än budget.

Styrelsen för Sveriges kommuner och regioner (SKR) har i april beslutat att ändra livslängdsantagandet i den beräkningsmodell (RIPS) för pensionsåtagandet som tillämpas av kommuner och regioner. Analyser pekar på en högre livslängd, framförallt för män än det livslängdsantagande som hittills använts. Medarbetare i kommuner och regioner lever längre och det måste beaktas i beräkningen. Förändringen innebär att den beräknade pensionsskulderna ökar med ca 5 procent för regionerna. För 2021 innebär det en engångskostnad för Region Norrbotten på 236 mnkr som belastat resultat per april. Den kostnaden var inte känd när budgeten beslutades och är således en avvikelser mot budget.

Det finansiella målet att balanskravsresultatet ska uppgå till en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämningsbidrag uppnås med god marginal både för perioden och i prognosen.

Bedömningen av de strategiska målen per april visar att samtliga sex strategiska målen delvis uppnåtts. En samlad bedömning av regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten, med hänsyn taget till omständigheterna (coronapandemin), har en delvis god ekonomisk hushållning.

Vid årets slut prognosticeras att två av de strategiska målen helt har uppnåtts och fyra har delvis uppnåtts.

Regionstyrelsen har 2021-06-10 § 119 föreslagit fullmäktige godkänna delårsrapport Region Norrbotten per april 2021.

Ärendets behandling under sammanträdet

Kenneth Backgård (SJVP), Anders Öberg (S), Glenn Berggård (V), Lennart Åström (S), Anna-Carin Aaro (S), Lennart Thörnlund (S), Elisabeth Lindberg (S), Marianne Sandström (SD), Linda Frohm (M), Carina Strömbäck (S), Kurt-Åke Andersson (C) och Leslie Bailey (SD) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Ekonomiskt delårsresultat per april

Region Norrbottens ekonomiska resultat per april är positivt med 358 mnkr vilket är 248 mnkr bättre än budget.

Verksamhetens resultat är 103 mnkr, vilket är 66 mnkr bättre än föregående år men 9 mnkr sämre än budget.

Resultatet per april har belastats av engångskostnad för förändrade livslängdsantaganden i pensionsskultsberäkningen på 236 mnkr. Totala nettokostnaderna blir därför 179 mnkr (6,3 procent) högre än förra året. Nettokostnadsutvecklingen i verksamheterna är dock låg (-2 procent).

Under perioden har verksamheterna bedrivit covidvård och den planerade verksamheten har varit neddragen med minskade kostnader och förlorade intäkter som följd. Regionen har erhållit 48 mnkr i ersättning för merkostnader för covid-verksamhet under 2021 och 30 mnkr för merkostnader under 2021. Regionen har dessutom erhållit 123 mnkr för testning och vaccination samt 11 mnkr för ökade sjuklönekostnader, där regionen haft utökade kostnader för sjuklön med 8 mnkr. De minskade kostnaderna för neddragen planerad verksamhet är i storleksordningen 125 mnkr.

Divisionerna redovisar ett positivt resultat på 1 mnkr, en förbättring med 63 mnkr jämfört med samma period föregående år vilket huvudsakligen förklaras med lägre kostnader pga. neddragen planerad verksamhet, kostnadsersättning för provtagning och vaccination samt pågående omställning. Verksamheterna under Regionala utvecklingsnämnden har ett överskott på 9 mnkr hänförligt till kulturverksamheten och Patientnämnden har ett resultat i balans.

Skatteintäkterna ökar som följd av en förbättrad skatteunderlagsprognos. Finansnettot förbättrar resultatet med 254 mnkr och förklaras med ökning av pensionsportföljen marknadsvärde.

Balanskravsresultatet på 96 mnkr i relation till skatter och generella statsbidrag är 3,1 procent för perioden vilket innebär att regionen med god marginal når det finansiella målet på 1 procent.

Omställningen

Omställningen innebär att kostnadsminskningar och intäktsökningar om totalt 700 mnkr ska genomföras. Hittills har 360 mnkr tagits hem, 93 mnkr 2019, 220 mnkr 2020 och ca 60 mnkr under januari-april 2021. Bland annat har antalet anställda minskat med 257 personer sedan september 2019. Under 2021 fortsätter arbetet med effektiviseringar av stab-, stöd- och serviceorganisationen samt fortsatt arbete att få en ekonomi i balans i divisionerna.

Ekonomisk årsprognos

Årsprognosen pekar på ett positivt resultat på 613 mnkr vilket är 74 mnkr bättre än budget. Skillnaden mot budget beror framför allt på ökade skatteintäkter och ett högre finansnetto.

Prognosen för verksamhetens resultat är 403 mnkr vilket är 24 mnkr bättre än budget och 618 mnkr lägre än föregående år.

Prognosen bygger på att smittspridningen av covid-19 avtar i takt med att medborgarna vaccineras. Normal verksamhet förväntas starta upp och bedrivs efter sommaren, dvs. september och framåt. Då Covid-19 verksamheten fortfarande pågår i maj ökar även merkostnaderna. Regeringen har i ändringsbudgeten föreslagit ytterligare kompensation för covidvård och uppskjuten vård med 48 mnkr. Dessa medel är ännu inte beslutade och är heller inte medtagna i denna prognos.

Nettokostnadsutvecklingen prognostiseras bli +11,8 procent jämfört med föregående år vilket beror på låga nettokostnader 2020 och engångskostnad 2021 för ändrat livslängdsantagande i pensionsskultsberäkningarna på 236 mnkr.

Divisionerna sammantaget prognosticerar ett underskott på 121 mnkr. Ett underliggande underskott finns fortfarande, framför allt i verksamheterna akut omhändertagande, tandvård och hälsocentralerna. Regiongemensamma verksamheter prognosticerar ett positivt resultat med 177 mnkr.

Årsprognosen för regionala utvecklingsnämnden är 30,5 mnkr sämre än budget och förklaras av att prognosticerat underskott för Länstrafiken (regionens andel) visar ett underskott på totalt -38,2 miljoner kronor i förhållande till den av regionala utvecklingsnämnden fastställda budget för 2021. Prognosen för kulturverksamheterna är +7,7 mnkr.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning bedöms öka med 3,5 procent vilket är 140 mnkr högre än budgeterade 2 procent.

Pensionsportföljens utveckling påverkas av utvecklingen på finansmarknaderna. I prognosen görs en försiktig bedömning av utvecklingen framöver och därför bedöms pensionsportföljens marknadsvärde vara oförändrad jämfört med april. Det innebär ett positivt finansnetto med 210 mnkr vilket är 50 mnkr bättre än budget.

Balanskravsresultatet efter justering för orealiserad värdeförändring i portföljen prognosticeras till 351 mnkr vilket motsvarar 3,8 procent i relation till skatter och generella statsbidrag. Det innebär att regionen med god marginal når det finansiella målet på 1 procent och att en avsättning till resultatutjämningsreserven kan vara möjlig i bokslutet.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen avseende fullmäktiges strategiska mål

Bedömningen av måluppfyllelsen av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även aktiviteter och andra faktorer påverkar.

God ekonomisk hushållning

Den samlade bedömningen av de strategiska målen för perioden visar samtliga sex strategiska mål har delvis uppnåtts. En sammanvägning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten med hänsyn till omständigheterna (coronapandemin) har en delvis god ekonomisk hushållning. Det finansiella resultatmålet, att balanskravsresultatet ska uppgå till en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämning, uppnås med god marginal.

Samhälle

Ett livskraftigt län

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Besked om flera etableringar och investeringar i länet den senaste perioden

bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerade insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvariga efterfrågas. Ett väl genomfört och väl mottaget exempel på regionens insatser är arbetet med Elnätsanalys där både länets kommuner, Vattenfall och Svenska kraftnät har samlats för att få fram en gemensam bild av Norrbottens elnätskapacitet och framtida behov. Implementeringen av smartspecialiseringsstrategin har tagit viktiga steg under perioden. Nationella beslut om Norrbotniabanan i samband med infrastrukturpropositionen är gynnsamma för länet.

Påverkansarbetet fortlöper enligt de av regionala utvecklingsnämnden och regionstyrelsen fastställda planer som pekar ut de områden som Region Norrbotten ska söka att påverka. Under senhösten och våren har regionen varit väldigt aktiv inom Europaforum Norra Sverige kring exempelvis det skogliga området och med framgång förmedlat synpunkter både nationellt och internationellt på EU-kommissionens förslag om Taxanomin och vad som där beskrivs som hållbara investeringar.

Insatser inom kulturområdet för attraktiva livsmiljöer, såsom arbete med kulturmiljöer och konst i det offentliga rummet i samarbete med kommuner, har genomförts med gott resultat.

Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Medborgare

Trygg norrbottning med god livskvalitet

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Pandemin har haft en fortsatt hög påverkan både på vården och på olika regionala utvecklingsområden. Resultaten har generellt försämrats under pandemin jämfört med utgångsläget innan. Den kraftigt ökade användningen av digitala tjänster har dock möjliggjort att verksamhet kunnat upprätthållas i större utsträckning än vad som hade varit möjligt tidigare. Det strategiska målet bedöms inte kunna uppnås i sin helhet under året.

Tillgängligheten till hälso- och sjukvården följs inom flera delområden. Utfallet för första tertialen 2021 visar på långa väntetider inom flera områden. Detta är huvudsakligen en följd av coronapandemins omfattande påverkan på hälso- och sjukvårdens verksamheter. Andelen patienter som får medicinsk bedömning inom tre dagar från första kontakt är på en oförändrad nivå jämfört med samma tid ifjol. Andelen patienter som blir färdigbehandlade vid ett besök i folktandvården har ökat något men når inte målet för 2021. Målen inom folkhälsoområdet nås inte under första tertialen. Antalet besök på patientnämndens hemsida når inte målet om en ökning.

Inom området regional utveckling är pågående ett viktigt arbete med att ta fram en trafikarta för att optimera trafiken i länet. Tillgången till fysiskt kulturutbud har påverkats negativt av restriktionerna under pandemin. Samtidigt fortsätter pandemin skapa incitament för utökat digitalt kulturutbud. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbiblo för att stärka språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall.

Verksamhet

God, nära och samordnad vård

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Pandemin bedöms ha haft en viss påverkan på måluppfyllelsen, men inte enbart negativt. Till exempel har andelen vårdbesök som sker digitalt ökat kraftigt. Det strategiska målet bedöms delvis uppnås under året.

Antalet fallskador har ökat något jämfört med samma period föregående år. Förskrivning av antibiotika har minskat betydligt och uppfyller regionens mål. Tillämpningen av läkemedelsberättelser för patienter 75 år eller äldre har ökat för både män och kvinnor och uppnår målet för män. Andelen besök på akutmottagning för åldersgruppen 80 år och äldre har ökat något jämfört med samma period ifjol.

Andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit vid framtagande av planen har ökat och är nära målet. Dock har andelen patienter med en samordnad individuell plan som också har en fast vårdkontakt minskat något och uppnår inte målet. Andelen patienter inom palliativ vård som har en dokumenterad behandlingsstrategi har minskat och når inte målet. De oplanerade återinskrivningarna har minskat för kvinnor men ökat för män och når inte målen för 2021. Andelen utskrivningsklara patienter på sjukhus är på en oförändrad nivå och uppnår inte målet om en minskning.

Antalet ärenden till patientnämnden som handlar om kommunikation har ökat och når inte målet om en minskning. Andelen personer som anmält ärenden till patientnämnden och fått svar från vården inom fyra veckor når inte målet. Andelen inkomna ärenden via 1177 till patientnämnden har ökat och uppnår därmed målet. Inga stödpersonsutbildningar har kunnat genomföras på grund av pandemin.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetsätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att kulturstöden även gått över till Nyps. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Medarbetare

Hållbar kompetensförsörjning

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet delvis är uppfyllt. Pandemin har under perioden haft fortsatt stor påverkan på regionens verksamheter och resulterat i omfattande omprioriteringar. Extratid och sjukfrånvaro är på fortsatt höga nivåer. April månads utfall visar att sjukfrånvaron nu tenderar att sänkas på total nivå jämfört med de tre första månaderna. Beroende på hur snabbt pandemin avtar och när effekterna av vaccinering träder in, förväntas sjukfrånvaron minska ytterligare. Andelen hälsofrämjande och förebyggande insatser inom Företagshälsan är fortsatt lägre än före pandemin och omställningen till förmån för efterfrågan på aktiviteter såsom krisstöd, riskbedömningar och rehabiliteringsinsatser.

Vid årets slut bedöms målet vara fortsatt delvis uppnått och är starkt beroende av den fortsatta omfattningen av pandemins effekter på verksamheterna. Måluppfyllelsen beror till exempel på om planerade utbildningsinsatser samt att en medarbetaruppföljning på övergripande nivå kan genomföras, för att kunna bedöma måluppfyllelsen för årsuppföljning.

Ekonomi

Långsiktigt hållbar ekonomi

Den samlade bedömningen är att målet – långsiktigt hållbar ekonomi – delvis uppnås för perioden. Bedömningen är att målet även uppnås delvis på årsbasis.

Regionen har påbörjat resan att nå en långsiktigt hållbar ekonomi. Omställningen, att minska kostnadsnivån med 700 mnkr, pågår. Regionen redovisade ett mycket bra resultat för 2020 och fortsätter att redovisa ett mycket bra positivt resultat även 2021. Resultatet överstiger det finansiella resultatmålet, även på årsbasis trots belastningen med engångskostnad för ökad pensionsavsättning med 236 mnkr. Resultatet är påverkat av pandemin och covid-19 vården samt av att planerad verksamhet har varit neddragen under delar av året. Samtidigt finns ett uppdämt vårdbehov som ska hanteras framöver och beslut finns om statsbidrag för kompensation av merkostnader.

En positiv resultatutveckling innebär att regionens soliditet utvecklas positivt. Soliditeten är 4 procent med hela pensionsåtagandet medräknat.

Regionen har målet att pensionsportföljen under året ska uppnå 58 procent konsolideringsgrad av pensionsåtagandet. Per april är konsolideringsgraden 60 procent och målet uppnås således.

En förutsättning för positivt resultat är att alla verksamheter har en ekonomi i balans. Divisionerna sammantaget redovisar ett positivt resultat per april men årsprognosen visar att hälso- och sjukvårdsdivisionerna fortfarande har ett underskott som de måste hantera.

Kostnaden för kollektivtrafiken gällande stomlinjerna är betydligt högre än den budget som regionala utvecklingsnämnden har avsatt för detta ändamål. Ett arbete har redan påbörjats för att ta fram en ny trafikarta för länet och revidering av trafikförsörjningsprogrammet ska också startas upp. Det är av största vikt att verksamheten anpassas till den budget som är avsatt för ändamålet.

Långsiktigt hållbar ekonomi förutsätter att regionens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Regionen har högre kostnader för att producera hälso- och sjukvård än jämförbara sjukhus i riket. Under flera år har produktiviteten minskat.

Under 2019 började arbetet med att effektivisera processer och flöden i hälso- och sjukvården att ge ekonomisk effekt och produktiviteten förbättrades på samtliga sjukhus och skillnaden i kostnadsnivå jämfört med riket minskade.

Målet är att fortsätta minska skillnaderna mot riket och att öka produktiviteten. Kostnaderna har fortsatt att minska under 2020 och 2021 som en följd av den påbörjade omställningen men även på grund av neddragen planerad verksamhet på grund av pandemin. Ökad produktivitet uppnåddes endast under första kvartalet 2020. Under första kvartalet 2021 har produktiviteten fortsatt att minska. Pandemins effekter på produktiviteten för helår 2021 är svåra att bedöma.

Regionen har beslutat att införa produktions- och kapacitetsplanering i hälso- och sjukvården med full implementering under år 2022. Det underlättar ledning och styrning för att uppnå ökad produktivitet.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Delårsrapport Region Norrbotten april 2021

Bilaga Delårsrapport Region Norrbotten april 2021, Måluppfyllelse i perspektiv

Bilaga Delårsrapport Region Norrbotten april 2021, Produktion, tillgänglighet och kostnadseffektiv verksamhet

SKR Cirkulär 21:19 Nytt livslängdsantagande RIPS

Regionstyrelsens protokoll 2021-06-10 § 119

Protokollsutdrag skickas till:

Avdelningsdirektörer

Divisionschefer

§ 50

Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport, april 2021

Dnr 751-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att godkänna regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per april 2021.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Regionala utvecklingsnämndens verksamhet bidrar till Region Norrbottens strategiska mål.

Sammanfattning

Delårsrapporten redovisar händelser av väsentlig betydelse för perioden, ekonomiskt resultat, produktion och tillgänglighet samt måluppfyllelsen och förväntad utveckling.

Under perioden har flera stora etableringar och investeringar i länet presenterats. De stärker bilden av Norrbottens som ett viktigt län i den gröna omställningen. Det är en unik möjlighet för Norrbotten att öka antalet invånare.

Den samlade måluppfyllelsen visar att nämndens mål per april är delvis uppnådda. Bedömningen är att flera av målen kommer att vara uppnådda vid årets slut om planerade aktiviteter genomförs enligt plan. Nämnden arbetar kontinuerligt med att uppnå målen. Det görs dels genom arbetet med nämndens plan för 2021-2023, men också genom beslut i nämnden. Ett exempel på beslut som syftar till att uppnå nämndens mål är prioriteringsordningen för bredbandsutbyggnad 2021 som beslutade 27 april 2021.

Nämndens egna verksamheter ger ett överskott på grund av restriktion inom kultursektorn. Kollektivtrafiken som nämnden finansierar påverkas också av restriktionerna. Regionala kollektivtrafik myndigheten har påbörjat ett antal processer som ett led i genomlysningen av kollektivtrafiken.

Nämndens resultat per april visar på ett överskott om 9 miljoner kronor. Orsaken till överskottet är konsekvenser av coronapandemin samt vakanshållning av tjänster med anledning av anställningsstoppet. Prognosen för helåret visar på 30,5 miljoner kronor i underskott, där Länstrafiken står för 38,2 miljoner kronor.

Regionala utvecklingsnämnden 2021-06-02 § 71 och regionstyrelsen 2021-06-10 § 120 har föreslagit fullmäktige besluta att godkänna regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per april 2021.

Ärendets behandling under sammanträdet

Tomas Vedestig (SJVP), Nils-Olov Lindfors (C), Lage Hortlund (SD), Helena Öhlund (S), Glenn Berggård (V), Linda Frohm (M), Lennart Thörnlund (S), Johannes Sundelin (S), Staffan Eriksson (SJVP) och Elisabeth Lindberg (S) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Händelser av väsentlig betydelse

Under perioden har flera stora etableringar och investeringar i länet presenterats. De stärker bilden av Norrbottens som ett viktigt län i den gröna omställningen. Det är en unik möjlighet för Norrbotten att öka antalet invånare. Arbetslösheten ökar i stora delar av Sverige och Arbetsförmedlingen uppmärksammar arbetssökande på arbetsmarknaden i norra Sverige. En nationell samordnare är tillsatt för att underlätta för etableringarna. Region Norrbotten behöver som regionalt utvecklingsansvarig delta i arbetet med att koordinera och möjliggöra. Den pågående omorganisationen med anställningsstopp har försvårat det arbetet.

För att mildra effekterna av pandemin inom kulturområdet har ett nytt kulturstöd utvecklats. Mottagandet blev positivt. Inom kulturområdet pågår förberedelse inför återöppnade. Arbetet med att utveckla det digitala kulturutbudet fortsätter med gott resultat.

Det nationella bredbandsmålet för 2020 uppnåddes inte nationellt. Norrbotten är det län med sämst utbyggnad. Insatser görs nu i samband med det nya bredbandsstödet som Post- och telestyrelsen (PTS) hanteras med hjälp av regionernas bredbandskoordinatorer.

Flera processer inom kollektivtrafikområdet är påbörjade. En trafikarta som utgår från data avseende resmönster och linjesträckning tas fram i bred samverkan mellan regionala kollektivtrafikmyndigheten, regionen, kommunerna och Luleå lokal trafik. Parallellt pågår arbetet med ett nytt trafikförsörjningsprogram som ska ange den politiska ambitionen för länets kollektivtrafik. Samtidigt är trafiken starkt påverkad av restriktionerna till följd av pandemin.

Ägarsamråd och årsstämmor för regionens delägda bolag har genomförts under perioden.

Sammanfattande måluppfyllelse

Perspektiv	Regionens strategiska mål	Bedömning
Samhälle	Ett livskraftigt län	●
Medborgare	Trygg norrbotning med god livskvalitet	●
Verksamhet	Behovsstyrd regional utveckling i samverkan	●
Ekonomi	Långsiktig hållbar ekonomi	●

Samhälle

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden i betydelsen att insatser är påbörjade men inte färdigställda. Besked om flera etableringar och investeringar i länet den senaste perioden bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerade insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvariga efterfrågas. Ett väl genomfört och väl mottaget exempel på regionens insatser är arbetet med Elnätsanalys där både länets kommuner, Vattenfall och Svenska kraftnät har samlats för att få fram en gemensam bild av Norrbottens elnätskapacitet och framtida behov. Implementeringen av smartspecialiseringsstrategin har tagit viktiga steg under perioden. Nationella beslut om Norrbottanbanan i samband med infrastrukturpropositionen är gynnsamma för länet. Påverkansarbetet fortlöper enligt de av regionala utvecklingsnämnden och regionstyrelsen fastställda planer som pekar ut de områden som Region Norrbotten ska söka att påverka. Under senhösten och våren har regionen varit väldigt aktiv inom Europaforum Norra Sverige kring exempelvis det skogliga området och med framgång förmedlat synpunkter både nationellt och internationellt på EU-kommissionens förslag om Taxanomin och vad som där beskrivs som hållbara investeringar. Insatser inom kulturområdet för attraktiva livsmiljöer, såsom arbete med kulturmiljöer och konst i det offentliga rummet i samarbete med kommuner, har genomförts med gott resultat. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Medborgare

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Arbetet med att ta fram en trafikarta för att optimera trafiken i länet är viktigt. Restriktionerna till följd av pandemin påverkar tillgången till fysiskt kulturutbud. Samtidigt fortsätter pandemin skapa incitament för utökat digitalt kulturutbud. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbiblo stärker språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Verksamhet

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetssätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att kulturstöden gått över till Nyps. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Ekonomi

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Restriktionerna till följd av pandemin påverkar kollektivtrafiken och kultursektorn. Kulturinstitutionerna kan inte bedriva ordinarie verksamhet vilket resulterar i ett överskott. Statlig kompensation kommer utgå till kollektivtrafikmyndigheten men det är oklart idag hur stor del av underskottet som kommer täckas. Differensen mellan länstrafikens budget och regionala utvecklingsnämndens bidrag till buss påverkar också måluppfyllelsen på sikt. Målet bedöms vara delvis uppnått vid årets slut.

Ekonomiskt utfall

Nämndens resultat per april visar på ett överskott om 9 miljoner kronor. Samtliga kulturinstitutioner redovisar överskott. Orsaken till överskottet är konsekvenser av coronapandemin samt vakanshållning av tjänster med anledning av anställningsstoppet. Prognosen för helåret visar på 30,5 miljoner kronor i underskott, där Länsstrafiken står för 38,2 miljoner kronor. Förutom ytterligare minskade biljettintäkter på 8,2 miljoner kronor (regionens andel) så har regionen och RKM beslutat om olika nivåer för 2021 års finansiering, skillnaden är 30 miljoner kronor. I Länsstrafikens årsprognos ingår en bedömning att ca 13,7 miljoner kronor av den nationella kompensationen kommer tillfalla bolaget.

Social hållbarhet

Delårsrapporten visar att nämnden under perioden har genomfört aktiviteter som bidrar till social hållbarhet. Här kan satsningar på överenskommelsen med civilsamhället nämnas.

Miljömässig hållbarhet

Delårsrapporten visar att nämnden under perioden har genomfört aktiviteter som bidrar till miljömässig hållbarhet. Här kan utvecklingen av hållbarhetsverktyget nämnas.

Ekonomisk hållbarhet

Delårsrapporten visar att nämnden under perioden har genomfört aktivitet som bidrar till ekonomisk hållbarhet. Här kan arbetet med att färdigställa kommande EU-program nämnas.

Beslutsunderlag:

Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per april 2021
Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 71
Regionstyrelsens protokoll 2021-06-10 § 120

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör
Regional utvecklingsdirektör

§ 51

Ansvarsfrihet för förbundsdirektionen i kommunalförbundet Svensk Luftambulans 2020

Dnr 536-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige fattar följande beslut:

1. Årsredovisning 2020 för Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans godkänns.
2. Förbundsdirektionen samt enskilda ledamöter i Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans beviljas ansvarsfrihet för år 2020.

Sammanfattning

Revisorerna för Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans har granskat den verksamhet som förbundsdirektionen bedrivit under år 2020. Granskningen visar att direktionen sammantaget bedrivit verksamhet på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Räkenskaperna är i allt väsentligt rättvisande och direktionens interna kontroll har varit tillräcklig. Revisorerna bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som direktionen uppställt. Revisorerna bedömer vidare att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen har uppställt. Revisorerna tillstyrker att kommunalförbundets årsredovisning godkänns och att förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna beviljas ansvarsfrihet för 2020 års verksamhet.

Regionstyrelsen har 2021-06-10 § 122 föreslagit fullmäktige besluta att godkänna årsredovisning 2020 för kommunalförbundet Svensk Luftambulans och att bevilja förbundsdirektionen samt enskilda ledamöter i kommunalförbundet ansvarsfrihet för år 2020.

Ärendets behandling under sammanträdet

Kenneth Backgård (SJVP), Elisabeth Lindberg (S) och Anders Öberg (S) anmäler jäv och deltar inte i behandlingen av ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Förbundsdirektionen i Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans har beslutat om årsredovisning för 2020 den 2021-03-12. Enligt § 8 i förbundsordningen för kommunalförbundet ska respektive medlems regionfullmäktige besluta om ansvarsfrihet för förbundets direktion.

Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans (SLA) uppgift är att ansvara för och driva ambulanshelikopterverksamhet och annan därtill anknuten verksamhet åt medlemmarna samt verka för etablering av en nationell samordning av ambulanshelikopterverksamheten. Medlemmar är Region Värmland,

Region Dalarna, Västra Götalandsregionen, Region Uppsala, Region Norrbotten och Region Västerbotten.

Under år 2020 har stort fokus varit på förberedelse för övertagande av den operativa verksamheten i Region Norrbotten (juni 2021) och Region Västerbotten (jan 2022). För år 2020 redovisar förbundet ett negativt resultat med -2063 tkr. Resultatet avviker negativt mot budget med -2063 tkr och förklaras huvudsakligen med högre personalkostnader (bemanning helikoptrar) samt kostnader för drift och underhåll av helikoptrar. Avvikelsen är till största delen hänförlig till medlemmarna Region Värmland och Region Dalarna.

Revisorernas granskning av förbundets verksamhet år 2020 har inte gett anledning till någon anmärkning. Revisorerna tillstyrker därför att kommunalförbundets årsredovisning 2020 godkänns och att ledamöterna i förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet för 2020 års verksamhet.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Årsredovisning 2020
Protokoll förbundsdirection 2021-03-12
Revisionsberättelse för år 2020
Granskning av årsredovisning 2020 PWC
Granskningsrapport PWC- Grundläggande granskning
Revisorernas redogörelse för 2020
Regionstyrelsens protokoll 2021-06-10 § 122

Protokollsutdrag skickas till:

Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans
Ekonomidirektör
Divisionschef division Länssjukvård 1

§ 52

Granskning av Norra sjukvårdsregionförbundet 2020

Dnr 446-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att:

- 1 Förbundsdirektionen i Norra sjukvårdsregionförbundet beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.
- 2 Årsredovisningen läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Revisorerna för Norra sjukvårdsregionförbundet har granskat den verksamhet som förbundsdirektionen bedrivit under år 2020. Revisorerna tillstyrker att regionförbundets årsredovisning godkänns och att ledamöterna i förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet för 2020 års verksamhet.

Regionstyrelsen har 2021-06-10 § 124 föreslagit fullmäktige besluta att bevilja förbundsdirektionen i Norra sjukvårdsregionförbundet ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar och att lägga årsredovisningen till handlingarna.

Ärendets behandling under sammanträdet

Kenneth Backgård (SJVP), Elisabeth Lindberg (S), Anders Öberg (S), Linda Frohm (M) och Monika Nordvall Hedström (M) anmäler jäv och deltar inte i ärendets behandling.

Johnny Åström (S) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF) är ett samverkansorgan för de fyra regionerna i norra sjukvårdsregionen; Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland, Region Västerbotten och Region Norrbotten. Förbundet leds av en förbundsdirektion och har till uppgift att tillvarata och utveckla regionernas gemensamma intressen inom hälso- och sjukvård, utbildning och forskning. Regionförbundet har även befogenhet att avtala om riks- och regionsjukvård samt verksamhetsansvar för Regionalt Cancercentrum, RCC Norr. För revision av förbundet finns fyra revisorer, en från varje region. Regionfullmäktige i respektive region beslutar om ansvarsfrihet för förbundsdirektionen utifrån förbundets årsredovisning och revisorernas granskning.

För år 2020 redovisar förbundet ett nollresultat, vilket är 350 tkr bättre än budgeterat utfall. Verksamhetsåret har präglats av pandemin. Under våren ställdes flera möten och aktiviteter in. Användningen av digitala lösningar blev en nödvändighet och nya arbetssätt har utvecklats som en följd av detta. Förbundsdirektionen har hållit digitala möten vid tre av fyra sammanträden

under året. Trots omständigheterna har de flesta av aktiviteterna i verksamhetsplanen för 2020 kunnat genomföras. Bygget av system för kunskapsstyrning har genomförts enligt plan. Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp har utarbetats och beslutats nationellt under året. Norra sjukvårdsregionförbundets roll i det arbetet är att vara stödjande utifrån behov. Arbetet med kompetensförsörjningsfrågor, som initierades 2019, har fortsatt under året och ett sjukvårdsregionalt vårdkompetensråd är på väg att inrättas. Ett fördjupat samarbete kring nivåstrukturering och nationell högspecialiserad vård i sjukvårdsregionen har påbörjats. Under året har även den sjukvårdsregionala ersättningsmodellen i Avtal om regionvård setts över och reviderats.

År 2020 har statliga bidrag påverkat förbundets omsättning väsentligt. Förbundet tilldelades statliga medel inom två områden; God och nära vård i ett glesbygdsperspektiv och Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp. Utbetalt belopp för nära vård i glesbygd var 12 mnkr för 2020. Huvudparten av dessa medel har fördelats lika mellan regionerna i norra sjukvårdsregionen. Regeringen har även tilldelat förbundet 10 mnkr 2020 för att stödja arbetet med personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp inom kunskapsstyrningsområdet.

Revisorernas bedömning

Revisorernas granskning av förbundets verksamhet år 2020 har inte gett anledning till någon anmärkning. Revisorerna tillstyrker därför att regionförbundets årsredovisning 2020 godkänns och att ledamöterna i förbundsregionen beviljas ansvarsfrihet för 2020 års verksamhet.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Årsredovisning 2020 Norra sjukvårdsregionförbundet
Revisionsberättelse för år 2020 Norra sjukvårdsregionförbundet
Revisionsrapport Norra sjukvårdsregionförbundet årsbokslut
Grundläggande granskning år 2020
Granskning av bokslutet per augusti 2020
Granskning av redovisad måluppfyllelse i delårsrapporten per augusti 2020
Regionstyrelsens protokoll 2021-06-10 § 124

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Ekonomidirektör
HR-direktör
IT/MT-direktör
Divisionschefer Länssjukvård 1 och 2
Divisionschef Funktion
Divisionschef Nära

§ 53

Ändring i finanspolicy

Dnr 737

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att fastställa föreslagen ändring i regionens finanspolicy.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Regionen har en god likviditet och det är viktigt att regionen får en rimlig avkastning.

Sammanfattning

Till regionens finanspolicy har tillförts möjlighet till placering av likviditet på medelfristig tidshorisont som komplement till den kortfristiga likviditetsförvaltningen och den långsiktiga kapitalförvaltningen för pensioner. Syftet är att öka avkastningen på regionens likvida medel.

Regionstyrelsen har 2021-06-10 § 128 föreslagit fullmäktige besluta att fastställa föreslagen ändring i regionens finanspolicy.

Ärendet

Region Norrbotten har en god likviditet som har succesivt förstärkts under 2020. I årsbokslutet 2020 uppgick likvida medel till 2 240 mnkr varav 1 001 mnkr placerats i kortfristiga räntefonder.

För att öka möjligheterna till avkastning på likvida medel behöver regionens finanspolicy tillföras en möjlighet till placering av likviditet på medelfristig tidshorisont som komplement till den kortfristiga likviditetsförvaltningen och den långsiktiga kapitalförvaltningen för pensioner.

Fördelning av regionens likviditet mellan kort och medelfristig likviditetsplacering görs utifrån regionens likviditetsprognoser. Målet med den långsiktiga kapitalförvaltningen är att säkerställa pensionsutbetalningarna framöver.

För den medelfristiga likviditetsförvaltningen föreslås en strategisk allokeringsstrategi där portföljens allokering hålls relativt konstant över tid med en fördelning av kapitalet (normalportfölj) med 25 procent aktier och 75 procent räntor. Den förväntade avkastningen är motsvarande värdeutvecklingen på statsskuldväxlar + 2 procentenheter. Nedsidesrisken i portföljen motsvarar ett maximalt fall på ca.10 procent.

Allokering tillgångslag	Min	Normal	Max
Räntebärande värdepapper	55%	75%	90%
Aktier	10%	25%	30%
- Varav svenska aktier	0%	30%	50%
- Varav utländska aktier	50%	70%	100%
Likvida medel	0%	0%	15%

Övriga uppdateringar av finanspolicyn

Målen för Utvärdering av kortfristig och medelfristig likviditetsförvaltning samt långsiktig kapitalförvaltning ska fortlöpande ske mot de mål som gäller för respektive portföljs avkastning.

Förtydliganden har gjorts under styckena om räntebärande placeringar, vad gäller limiter för direktägda räntepapper samt bedömning av limiter om marknadsvärdet i portföljen är lägre än 200 mnkr.

Hantering av valutarisker har lyfts ut till egna underrubriker.

I bilaga Finanspolicy 2021 är samtliga förändringar markerade samt jämförda mot nu gällande policy.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Finanspolicy 2021

Regionstyrelsens protokoll 2021-06-10 § 128

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi- och planeringsdirektör

§ 54

Avveckling av Norrbottens Turistråd AB

Dnr 697-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att

- 1 Godkänna ny bolagsordning för Norrbottens Turistråd AB.
- 2 Norrbottens Turistråd AB avvecklas genom försäljning eller likvidation. Kapitalet som frigörs tillförs finansieringen och hanteras i enlighet med finanspolicyn.
- 3 Uppdra till regionstyrelsens ordförande att underteckna nödvändiga handlingar i enlighet med beslutet.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten har ingen verksamhet som kan läggas i det vilande bolaget Norrbottens Turistråd AB. Bolaget har årligen kostnader för revision och vissa avgifter. Bolaget avvecklas för att inte kapitalet ska förbrukas.

Sammanfattning

Norrbottens Turistråd AB har varit vilande sedan den ekonomiska föreningen Swedish Lapland Visitors Board (Swedish Lapland) bildades 2001. Bolaget har ett eget kapital på 1 067 250 kronor varav 800 000 kronor är aktiekapital och resterande är fritt eget kapital. Bolaget avvecklas genom försäljning eller likvidation.

Innan eventuell likvidation genomförs ska det fria egna kapitalet uttagas ur bolaget samt aktiekapitalet nedsättas från 800 000 kronor till 25 000 kronor. Nedsättningen av aktiekapital kräver ändring av bolagsordningen vilket beslutas av bolagsstämman och ska godkännas av regionfullmäktige. Det frigjorda kapitalet tillförs finansieringen och hanteras i enlighet med regionens finanspolicy.

Regionstyrelsen har 2021-06-10 § 127 föreslagit fullmäktige besluta att godkänna ny bolagsordning för Norrbottens Turistråd AB, att bolaget avvecklas genom försäljning eller likvidation och att kapitalet som frigörs tillförs finansieringen och hanteras i enlighet med finanspolicyn. Regionstyrelsen gav regiondirektören i uppdrag att underteckna nödvändiga handlingar i enlighet med beslutet.

Ärendet

Bakgrund

Norrbottens Turistråd AB bildades av dåvarande Norrbottens läns landsting för att vara ett regionalt organ för turism och remissinstans i frågor som rör turistnäringen i länet. Bolaget hade även marknadsföring av allmän länskaraktär som sitt uppdrag samt produktutvecklings-, kunskaps- och kompetensstöd till länets kommuner och turistföretag samt därmed förenlig verksamhet. Den ekonomiska föreningen Swedish Lapland Visitors Board bilda-

des 2001 och tog över länsuppdraget. Medlemmar är lokala destinationsorganisationer, kommuner och andra partners som Swedavia och SJ AB. Basverksamheten finansieras dels genom medlemsavgifter och dels genom ett verksamhetsbidrag från Region Norrbotten.

Norrbottens turistråd AB har sedan 2001 varit ett vilande bolag. Region Norrbotten är ensam ägare till bolaget. Regionen har under åren valt att behålla bolaget för att kunna använda bolaget för eventuell ny verksamhet. Nu är bedömningen att bolaget kan avvecklas.

Bolagets ekonomiska ställning

Bolagets tillgångar utgörs per 201231 av kassa med 1 082 250 kronor och upplupna kostnader för revision med 15 000 kronor. Bolagets aktiekapital är 800 000 kr och fritt eget kapital uppgår till 267 250 kronor. Bolaget har outnyttjade underskottsavdrag på 1 662 298 kronor.

Försäljning eller likvidering

Avveckling kan ske genom försäljning eller likvidering. Bolagets underskottsavdrag kan, under vissa förutsättningar, utnyttjas av ny ägare till bolaget. Om någon intresserad köpare inte finns så kvarstår likvidation. Likvidation kan ske på olika sätt, likvidation i egen regi eller likvidation genom en så kallad snabbavveckling. Likvidation innebär att bolaget upplöses.

Regionen har kontaktat kommunerna i länet, revisionsbolag och affärsjurister för att undersöka om det finns intresse att förvärva bolaget. Kontakt har även tagits med Swedish Lapland som idag är en ekonomisk förening. Regionen har hittills inte hittat någon intressent till bolaget. Regionen har fått en preliminär offert av Bolagsstiftarna AB för snabblikvidation av bolaget. Kostnaden för snabbavveckling bedöms till ca 10 000 kronor.

Likvidation i egen regi innebär att processen tar 6-8 månader. Kostnader för avgifter till Bolagsverket uppgår till ca 2 000 kronor. Om extern likvidator anlitas tillkommer arvode samt kostnader för revision av likvidatorns slutredovisning. Likvidation genom snabbavveckling innebär att bolaget säljs till extern aktör som åtar sig att sköta hela likvidationsprocessen. Fördelen är att processen är mycket snabbare och ägaren erhåller köpeskillingen omgående och slipper hantera de aktiviteter som hör till en likvidation. Vid snabbavveckling upphör ansvaret för bolaget samma dag som det säljs.

Varumärket Norrbottens turistråd

En utredning har gjorts kring möjligheten att behålla varumärket/firman Norrbottens Turistråd. För att kunna skydda firman måste firman överlåtas till ett annat av regionens delägda bolag. Region Norrbotten ser inte att något annat bolag kan överta firman då verksamheterna skiljer sig åt. Utvecklingen inom besöksnäringen har varit stark under de senaste årtiondena. Begreppet besöksnäring används i större utsträckning än turism. Det har även blivit ett ökat internationellt fokus vilket innebär att namnet behöver vara internationellt gångbart. Bedömningen är att Norrbottens turistråd som varumärke inte behöver skyddas eller sparas/överlåtas.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör
Regional utvecklingsdirektör

§ 55

Tillägg till aktieägaravtal – Arctic Business Incubator AB

Dnr 753-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att anta tillägg till aktieägaravtal för Arctic Business Incubator AB.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Arctic Business Incubator AB utgör en viktig del i länets innovationssystem. Den nya ägarbilden bidrar till att stärka inkubatorn.

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden 2021-06-02 § 73 och regionstyrelsen 2021-06-10 § 151 har föreslagit fullmäktige besluta att anta tillägg till aktieägaravtal för Arctic Business Incubator AB.

Ärendet

Region Norrbotten är en av delägarna i Arctic Business Incubator (ABI) som utgör en viktig del i länets innovationssystem. Det skapar förutsättningar för olika idéer och i förlängning arbetstillfällen. ABI, som verkar i hela länet, utgör en viktig del i detta arbete.

I och med att Luleå kommun och Skellefteå Industrihus AB avyttrar delar av sina aktieandelar till Piteå kommun ändras ägarbilden. Det innebär att ett tillägg till aktieägaravtal är framtaget och behöver godkännas av regionfullmäktige. I övrigt förefaller inga förändringar för Region Norrbottens räkning i avtalet.

Bilagor

2021-04 Köp och tillägga till aktieägaravtal Arctic Business Incubator AB
Nuvarande aktieägaravtal Arctic Business Incubator AB
Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 73
Regionstyrelsens protokoll 2021-06-10 § 151

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 56

Målbild Nära vård och omsorg

Dnr 757-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att anta den gemensamma målbilden för Nära vård och omsorg i Norrbotten.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på den föreslagna målbilden som visar på en tydlig riktning för utveckling av god och nära vård och omsorg ur ett medborgarperspektiv. Målbilden ger kraft att skapa ett modernt sjukvårdssystem med öppnare vårdformer där berörda aktörer samverkar och utvecklar insatser som förmedlas på ett sammanhållet och enkelt sätt utifrån individens behov och förutsättningar. Målbilden ska bidra till att skapa en god hälsa och välbefinnande där individens egen kraft tas tillvara.

Sammanfattning

Politiska samverkansberedningen för hälsa, vård, omsorg och skola (Polsam) initierade i december 2020 ett målbildsarbete för omställning mot nära vård och omsorg. Ett utvecklingsarbete har därefter bedrivits i verksamheterna tillsammans med patient och brukarföreträdare. Ett förslag till målbild presenterades vid ett uppföljningsmöte med ledande politiker och tjänstepersoner i maj 2021. Utifrån inspel från mötet har målbilden vidareutvecklats. Polsam antog den gemensamma målbilden 2021-05-27. Nu väntar beslutsprocess av respektive huvudman enligt ordinarie beslutsprocess. Regionstyrelsen har 2021-06-10 § 139 föreslagit fullmäktige besluta att anta den gemensamma målbilden för Nära vård och omsorg i Norrbotten.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M) och Anders Öberg (S) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Norrbotten är en av de regioner i världen där andelen äldre i befolkningen ökar snabbast. Verksamheten behöver anpassas till en äldre befolkning och en ökning av antalet äldre-äldre (80 år och äldre). Skillnaderna i länets åldersstruktur är betydande mellan Norrbotten och riket och mycket stor mellan länets kommuner. Andelen 65 år och äldre år 2019 uppgick till 24,2 procent, att jämföra med riket som låg på 20 procent. Övertorneå, Överkalix samt Pajala låg på 10 i topp-listan bland kommunerna i Sverige med den äldsta befolkningen, med drygt 34 procent av invånarna över 65 år. Bara Kiruna (21,2 procent) och Luleå (20,8 procent) hade en liknande nivå som riket. Att vi lever längre och blir allt äldre är av stor betydelse för hälso- och sjukvården, eftersom kostnaderna för slutenvård ökar kraftigt från 65 års ålder.

För att möta den demografiska utmaningen att färre ska försörja fler är samverkan och utveckling av nära vård och omsorg viktig. Som en del av lösningen krävs att kommuner och regioner förändrar arbetssätt och utvecklar sina organisationer. Hälso- och sjukvården måste ställas om för att bättre kunna möta denna utmaning. Det ökade behovet av hälso- och sjukvård behöver mötas på ett kostnadseffektivt sätt, med bl.a. nya och förbättrade arbetsätt, samt ett innovativt och ändamålsenligt nyttjande av teknik och digitala tjänster.

Vad är nära vård?

Nära vård är inte en ny organisationsnivå eller en benämning på dagens primärvård, även om primärvården utgör en kärna i den nära vården. Nära vård är snarare ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Det handlar om att tjänster utformas och erbjuds nära medborgaren. Den närmsta vården är den som patienten/brukaren kan ge sig själv – egenvården – samt det stöd kommuner och regioner kan ge för att möjliggöra detta. Nära vård innebär också att insatser utförs på rätt nivå, med rätt kompetens och med kontinuitet. Utgångspunkten är ett förebyggande och hälsofrämjande arbete i samverkan med berörda aktörer.

Nära vård och omsorg bygger på samskapande och tillit där patienter, brukare och anhöriga involveras som jämlika partners och experter i vården. Det innebär att se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen. Nära vård innebär att tjänster utvecklas och ges nära medborgarna och att insatser ska ges samordnat utifrån ett helhetsperspektiv.

Den nära vården behöver växa fram utifrån regionala och lokala behov och förutsättningar för att säkerställa att insatser ges vid rätt tidpunkt och på rätt plats. En utvecklad nära vård med en stärkt primärvård och öppnare vårdformer ger förbättrade förutsättningar för en samhällsekonomiskt effektiv hälso- och sjukvård där tillgängliga resurser används på bästa sätt.

Målet med omställningen av hälso- och sjukvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan.

Processen

Polsam beslutade 2020-12-16 att anta en process i arbetet mot en gemensam målbild för omställningen till en god och nära vård och omsorg. Under våren har workshoppar hållits i de fyra länsdelarna som förutom målbild utmynnat i en utmaningsformulering och vision. Ansatsen är att målbilden ska svara upp mot utmaningsformuleringen. Målbilden är grunden till fortsatt utveckling i samverkan mellan kommunerna och Region Norrbotten.

Ett förslag till målbild presenterades vid ett uppföljningsmöte med ledande politiker och tjänstepersoner 2021-05-11. Utifrån inspel från mötet har målbilden vidareutvecklats. Polsam beslutade 2021-05-27 att anta den gemensamma målbilden vilken nu föreslås beslutas av respektive huvudman enligt ordinarie beslutsprocess.

Utifrån målbilden kommer en gemensam strategi för nära vård och omsorg att utformas med tillhörande färdplan.

Utmaningsformulering

Målbilden förväntas svara upp mot följande utmaningsformulering:

Vi vill genom samverkan, tilltro och respekt för varandra skapa en sammanhållen vård och omsorg som utgår från mina behov och resurser, där ekonomi, lagar och avtal samt organisatoriska gränser och ledarskap inte hindrar utan stöttar arbetet.

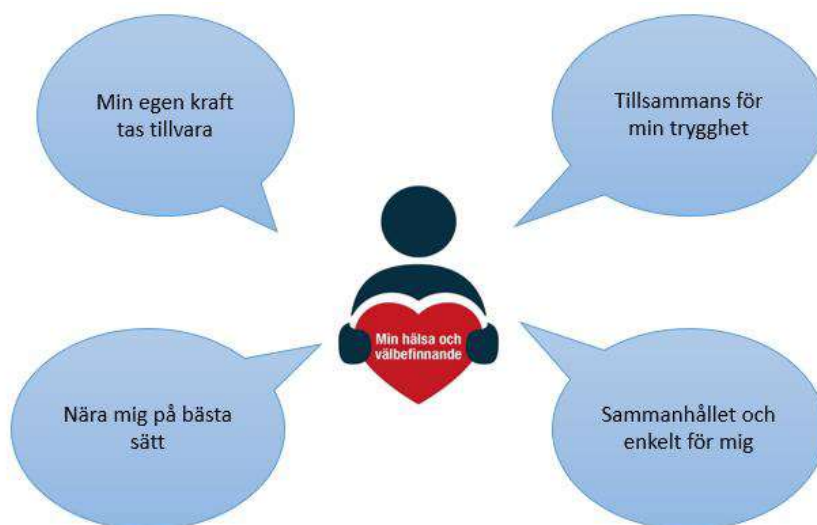
Vision

Den vision som vuxit fram under våren är:

God hälsa och upplevelse av välbefinnande oavsett mina förutsättningar och geografisk plats.

Målbild

Den gemensamma målbilden beskriver ett paradigmskifte för vård och omsorg ur ett medborgarperspektiv. Den ska ge kraft att förändra arbetssätt och skapa nya tjänster som svarar mot varje persons behov och förutsättningar.

Den grafiska profilen av målbilden kommer att vidareutvecklas utifrån beslutat textinnehåll.

Förklarande text till målbilden

För att tydliggöra innebörden i varje budskap som förmedlas i målbilden har en beskrivande text utarbetats enligt nedan. Målbilden fokuserar på att skapa en god hälsa och välbefinnande för norrbottningen.

Min hälsa och välbefinnande

Det handlar om mig och mitt liv! Mina goda vanor grundläggs tidigt i livet och jag är mån om min hälsa och strävar efter goda vanor i min vardag. Mitt välbefinnande handlar om att jag i glädje ska kunna utföra mina livsuppgifter när jag växer upp, mitt i livet och när jag åldras. Jag erbjuds förebyggande stöd och utifrån mina unika förutsättningar och behov får jag hjälp att stärka min hälsa om jag behöver det. I mötet med vård och omsorg får jag frågan om vad som är viktigt för mig.

Min egen kraft tas tillvara

Jag är experten i mitt liv! Därför är jag också en aktiv och självklar partner i insatser som berör mig. Min berättelse och kunskap tas tillvara. Tillsammans med professionens kompetens utgör vi ett välfungerande team. Min självständighet ökar när jag får stöd att vara en aktiv medskapare.

Tillsammans för min trygghet

Jag känner trygghet i livet! Vetskapen om att jag får vägledning och hjälp när jag behöver, gör mig lugn och trygg. Gemensamma lösningar utformas tillsammans med mig efter mina behov. Goda relationer och tillit till varandra är centrala för att stärka min trygghet.

Sammanhållet och enkelt för mig

Som individ är jag en helhet! En god relation med professionen över tid är därför viktig för mig. Den information jag behöver är samlad och överskådlig med tydliga kontaktvägar. Det blir enkelt för mig när insatser samordnas sömlöst.

Nära mig på bästa sätt

Närhet är viktigt för mig! Mina behov tillgodoses nära mig i mer öppna vårdformer genom förändrade arbetsätt, digitala lösningar och stöd till egenvård i hemmiljö. När jag har kontroll över min hälsa känner jag mig trygg.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Beslutsförslagets påverkan avseende barnets bästa

Målbilden för god och nära vård bedöms i enlighet med barnkonventionen få positiva effekter för barn och unga och bidrar till att barnets bästa lyfts fram och beaktas vid alla insatser.

Bilagor:

Beslutsprotokoll Polsam 2021-05-27
Regionstyrelsens protokoll 2021-06-10 § 139

Protokollsutdrag skickas till:

Avdelningsdirektörer
Divisionschefer

§ 57

Ersättningsmodell för patient- och närståendemedverkan

Dnr 698-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att:

- 1 Införa den ersättningsmodell för patient- och närståendemedverkan som gäller för kunskapsstyrning på nationell och sjukvårdsregional nivå även på lokal nivå inom Region Norrbotten.
- 2 Ny ersättningsmodell ska gälla från 2021-07-01.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser det som viktigt att samma ersättningsnivåer ska gälla oavsett om patient- och brukarföreträdare deltar i utvecklingsarbete på nationell, sjukvårdsregional eller lokal nivå. Det leder till en jämlik möjlighet för patienter och närstående att delta på lika villkor för användardriven vårdutveckling oavsett nivå eller vart i landet de bor.

Sammanfattning

Region Norrbotten konstaterar att patienter, närstående och medborgares erfarenhet och kunskap utgör en viktig förutsättning för utformning av regionens alla verksamheter. En policy för patient-, närstående- och brukarmedverkan beslutades av regionfullmäktige 2020-02-12 och ersättning utgår enligt fastställda nivåer.

Nationella styrgruppen för kunskapsstyrning har beslutat om en nationell ersättningsmodell vid patient- och närståendemedverkan som förslås gälla såväl nationellt som på sjukvårdsregional nivå. Förbundsdirektionen för Norra sjukvårdsregionförbundet har beslutat att samma ersättningsnivåer ska gälla även för sjukvårdsregional nivå. Regionfullmäktige i Region Västerbotten, Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland förväntas anta rekommenderade ersättningsnivåer på sammanträde i juni 2021.

För Region Norrbotten skulle förslaget innebära en ökad ersättning från 900 kr till 1714 kr per heldag och från 450 till 857 per halvdag. För kortare insatser skulle ersättningen minska från 450 kr till 428 kr.

Regionstyrelsen har 2021-06-10 § 137 föreslagit fullmäktige besluta att införa den modell för patient- och närståendemedverkan som gäller för kunskapsstyrning på nationell och sjukvårdsregional nivå även på lokal nivå inom Region Norrbotten, och att ny ersättningsmodell ska gälla från 2021-07-01.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M), Elisabeth Lindberg (S) och Anders Öberg (S) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

De senaste åren har betydelsen av patient-, närstående- och medborgarmedverkan förstärkts och därmed har dessa frågor fått större utrymme. Patienter, närstående och medborgares personliga erfarenhet och önskemål ses som en kunskapskälla där de innehar rollen som medskapare i Region Norrbotten. Regionfullmäktige beslutade 2020-02-12 med detta som utgångspunkt att anta en policy för patient-, närstående- och brukarmedverkan.

Nationella styrgruppen för kunskapsstyrning har i *Överenskommelse med patient och närståendeföreträdare inom ramen för nationell kunskapsstyrning* (Dnr 022/20) beslutat om ersättningsmodell vid patient- och närståendemedverkan. Beslutet avser de nationella programområdena (NPO) som respektive sjukvårdsregion är värd för vilket för norra sjukvårdsregionförbundet (NRF) innebär endokrina sjukdomar och levnadsvanor.

Förbundsdirektionen för Norra sjukvårdsregionförbundet beslutade 2020-06-02 att tillämpa den nationella överenskommelsens principer och ersättningsnivåer för patient- och närståendeföreträdare på den sjukvårdsregionala nivån. Beslut väntas i samtliga regioner inom NRF i juni 2021.

Ersättningsmodell

I den nationella ersättningsmodellen utgår ersättning enligt fastställd uppdragsbeskrivning för arbetet som patient-/närståenderepresentanten medverkar i.

För medverkan i möten/aktiviteter utgår ersättning med:

3,6 procent av prisbasbelopp för heldag (mer än fyra timmar inklusive eventuell färdtid)

1,8 procent av prisbasbelopp för halvdag (mellan två till fyra timmar inklusive eventuell färdtid)

0,9 procent av prisbasbelopp för kortare insatser, (upp till två timmar inklusive eventuell färdtid) eller 0,5 procent av prisbasbelopp/timme

Resersättning

Resersättning utgår. Resor ska bokas med god framhållning och i möjligaste mån ska billiga och miljövänliga alternativ nyttjas. Bilersättning utbetalas enligt Skatteverkets regler.

Region Norrbotten erbjuder redan idag arvode och reseersättning till patienter, närstående och medborgare som bjuds in av verksamheten för att delta i förbättringsarbeten på verksamhets- eller systemnivå. I nedanstående tabell framgår skillnader i ersättningsnivåer mellan regionen och den föreslagna nationellt beslutade ersättningsmodellen.

Arvodensnivåer patient- och närståendemedverkan 2021

Arvodensnivåer*	Region Norrbotten	Nationell ersättningsmodell
Heldag	900 kr	1714 kr
Halvdag	450 kr	857 kr
Kortare insatser	450 kr	428 kr

* Gäller såväl fysiska möten som distansmöten via telefon eller video

För Region Norrbotten skulle förslaget innebära en ökad ersättning för hel-
dag med 814 kr, halvdag med 407 kronor och en minskning för kortare insat-
ser med – 22 kr.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor
och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Överenskommelse med patient och närståendeföreträdare inom ramen för
nationell kunskapsstyrning

Policy för patient-, närstående- och medborgarmedverkan

Regionstyrelsens protokoll 2021-06-10 § 137

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschefer

Avdelningsdirektörer

§ 58

Ajournering

Regionfullmäktiges beslut

Ordföranden ajournerar sammanträdet kl. 17:21 för att återuppta sammanträdet kommande dag kl. 09:00.

§ 59

Sammanträdet återupptas

Regionfullmäktiges ordförande Margareta Henricsson (SJVP) förklarar sammanträdet återupptaget kl. 09:00 den 23 november 2021. Sammanträdet genomförs digitalt. Presidiet leder sammanträdet från Gällivare sjukhus.

§ 60

Upprop

Följande ledamöter anmäler sig närvarande vid uppuppet:

Sjukvårdspartiet

Sjukvårdspartiet (27 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Kenneth Backgård	
Doris Messner	
Johnny Åström	
Maire Nyström	
Dan Ankarholm	
Anders Sundström	
Margareta Henricsson	
Ann-Christin Åström	
Lennart Ojanlatva	
Anders Bohm	
Erika Sjöo	
Staffan Eriksson	Bo Ek
Jörgen Afvander	
Anders Rönnqvist	
Anna Scott	
Terese Falk Carolin	
Stig Nordqvist	
Martin Åström	
Tomas Vedestig	
Margareta Dahln	
Sead Maglic	
Sören Sidér	
Ann-Sofie Henriksson	Lena Hedman
Anne Stridsman	
William Torikka	
Christer Bergdahl	
Nicklas Johansson	

Socialdemokraterna

Socialdemokraterna (23 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Anders Öberg	
Elisabeth Lindberg	
Johannes Sundelin	
Helena Öhlund	
Lennart Åström	
Roland Nirlén	
Bengt Westman	
Ia Uvberg	

Mashalla Mawlod Mohamed	Daniel Persson
Anita Gustavsson	
Jan Sydberg	
Eivor Olofsson	
Sven Holmqvist	
Carina Strömbäck	
Lennart Thörnlund	
Gerd Siverhall	
Lennart Holm	
Ann-Sofie Isaksson	
Emmi-Lie Spegel	Birgitta Siljelöv
Maivor Johansson	
Anders Burman	
Anna-Carin Aaro	
Thor Viklund	

Moderaterna

Moderata Samlingspartiet (6 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Linda Frohm	
Anders Josefsson	
Monika Hedström	
Daniel Bergman	Henrik Wikström
Roland Nordin	
Birgit Meier Thunborg	

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet (6 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Glenn Berggård	
Sanna Berggren	Conny Sundkvist
Erik Gräs	Elisabeth Bramfeldt
Maria Holmquist	
Christina Snell-Lumio	
Linda Jonsson	

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna (5 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Marianne Sandström	
Lage Hortlund	
Kristina Karlsson	Lars-Åke Vikström
Leslie Bailey	Per Göransson
Susanne Ström	

Centerpartiet

Centerpartiet (4 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Nils-Olov Lindfors	
Sarah Karlsson	
Kurt-Åke Andersson	
Majvor Sjölund	

Inkallade ersättare

Inkallade ersättare		
Parti	Förhindrad ledamot	Inkallad ersättare
(SJVP)	Bo Ek	Staffan Eriksson
	Lena Hedman	Ann-Sofie Henriksson
(M)	Henrik Wikström	Daniel Bergman
(S)	Daniel Persson	Mashalla Mawlod Mohamed
	Birgitta Siljelöv	Emmi-Lie Spegel
(V)	Conny Sundkvist	Sanna Berggren
	Elisabeth Bramfeldt	Erik Gräs
(SD)	Lars-Åke Wikström	Kristina Karlsson
	Per Göransson	Leslie Bailey

Inkallade ej tjänstgörande ersättare

Parti	Ersättare
(SJVP)	Heli Valjus Helin
	Lena Pallin
	Malin Markström
	Mats Bodmark
	Ole Lampinen
	Niclas Sjöo
	Alice Videkull
(S)	Ida Johansson
	Eivy Blomdahl
	Ann Kristin Nilsson
	Erik Söderlund
(M)	Marina Eriksson
	Nihad Zara
(V)	Katarina Burman
	Kati Jääskeläinen
(SD)	Susanne Darengren
(C)	Perarne Kerttu

§ 61

Region Norrbottens trafikbeställning

Dnr 563-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att:

- 1 Den trafikbeställning som Region Norrbotten gjorde 2018 avseende stomlinjer ligger fast.
- 2 I samband med upphandling av busstrafik ska målsättningen vara att minska trafikens klimatpåverkan genom att skapa incitament till användandet av förnybara drivmedel, batteridrift etc.

Reservationer

Socialdemokraternas, vänsterpartiets och sverigedemokraternas ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Protokollsanteckning

Anders Öberg (S) lämnar särskilt yttrande enligt följande:

”I ärendebeskrivningen saknas uppgiften om den totala kostnaden för beställd trafik och det avtal som fördelar kostnaderna mellan ägarna. I Budgeten för 2021 meddelade RKM till Region Norrbotten att beräknad kostnad utifrån beställning för stomlinjerna, gemensamma kostnader och pandemins effekter att kostnaderna beräknades till ca 109 miljoner för 2021. Vilket påtalades vid regionfullmäktige i oktober och november i samband med beslut om strategiska plan. Regionen har idag ett beslut om 79,5 miljoner. Detta innebär att RKM kommer redovisa ett underskott för Region Norrbottens finansiering av beställd och utförd trafik”.

Marianne Sandström (SD) lämnar särskilt yttrande enligt följande:

”Sverigedemokraterna är emot omfördelningen av medel från busstrafiken till tågtrafiken. Busstrafiken är det mest effektiva färdssätt för norrbottningarna.”

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Det pågående projektet med att ta fram en ny trafikkartan för länet kommer, tillsammans med ett reviderat Trafikförsörjningsprogram att bli avgörande för hur trafikbeställningen i framtiden ska se ut. Dessa kommer också att ligga till grund för framtagandet av ett nytt samarbetsavtal mellan Region Norrbotten och länets 14 kommuner. Först när dessa finns på plats kan det bli aktuellt med en förändring av trafikbeställningen gällande de så kallade stomlinjerna.

Sammanfattning

Regionala kollektivtrafikmyndighetens direktion har önskat ett förtydligande gällande om den trafikbeställning som regionen gjorde 2018 fortfarande gäller, och om de linjer som beställdes då fortfarande ska finnas kvar. En annan fråga som också önskades svar på var huruvida kravet på fossilfritt bränsle ska kvarstå som krav i upphandlingarna.

Regionala utvecklingsnämnden har 2021-04-27 § 47 föreslagit fullmäktige besluta att

- 1 den trafikbeställning som Region Norrbotten gjorde 2018 avseende stomlinjer ligger fast,
- 2 I samband med upphandling av busstrafik ska två bränslealternativ ingå, HVO (förnybar diesel) och diesel,
- 3 3. I samband med upphandling av busstrafik ska alternativet med fossilfritt bränsle utgå på grund av regionens minskade ekonomiska ramavgränsande kollektivtrafik.

Regionstyrelsen har 2021-05-05 § 109 föreslagit fullmäktige besluta att

- 1 Den trafikbeställning som Region Norrbotten gjorde 2018 avseende stomlinjer ligger fast.
- 2 I samband med upphandling av busstrafik kan flera bränslealternativ ingå, t ex biogas, HVO samt diesel.

Ärendets behandling under sammanträdet

Nils-Olov Lindfors (C) föreslår bifalla punkt 1 i regionstyrelsens förslag samt en ändring i punkt 2 enligt följande: ”I samband med upphandling av busstrafik ska målsättningen vara att minska trafikens klimatpåverkan genom att skapa incitament till användandet av förnybara drivmedel, batteridrift etc.”

Christina Snell-Lumio (V) föreslår i första hand återremittera ärendet för att klargöra konsekvenserna för klimatet och utifrån Agenda 2030 och i andra hand att fossilfritt bränsle ska vara ett krav i trafikbeställning.

Glenn Berggård (V) stödjer Christina Snell-Lumios första- och andrahandsförslag.

Anders Öberg (S) föreslår avslå Christina Snell-Lumios förslag om återremiss och att bifalla regionstyrelsens förslag.

Marianne Sandström (SD), Helena Öhlund (S), Lage Hortlund (SD), Carina Strömbäck (S) och Leslie Bailey (SD) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Kenneth Backgård (SJVP) och Nicklas Johansson (SJVP) föreslår bifalla Nils-Olov Lindfors förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Christina Snell-Lumios förslag om återremiss under proposition och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer därefter regionstyrelsens förslag avseende punkt 1 under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ordföranden ställer slutligen regionstyrelsens, Nils-Olov Lindfors och Christina Snell-Lumios förslag avseende punkt 2 under proposition och finner att fullmäktige bifaller Nils-Olov Lindfors förslag.

Votering begärs och genomförs. För att få fram ett motförslag till regionstyrelsens förslag avseende punkt 2 ställer ordföranden Nils-Olov Lindfors förslag mot Christina Snell-Lumios förslag. Voteringen utfaller så att 36 ledamöter röstar för Nils-Olov Lindfors förslag, 7 ledamöter röstar för Christina Snell-Lumios förslag och 25 ledamöter har avstått från att rösta.

Nästa votering utförs genom att regionstyrelsens förslag avseende punkt 2 ställs mot Nils-Olov Lindfors förslag. Voteringen utfaller så att 30 ledamöter röstat för regionstyrelsens förslag, 37 ledamöter har röstat för Nils-Olov Lindfors förslag och en ledamot har avstått från att rösta.

Ärendet

Bakgrund

Region Norrbotten är beställare och finansiär av kollektivtrafik med buss som går mellan minst två kommunhuvudorter, så kallade stomlinjer. Trafikförsörjningsprogrammet som beslutas av den regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) pekar ut den strategiska inriktningen för länets kollektivtrafik och ska ligga till grund för den trafikbeställning som görs.

Regionfullmäktige beslutade 21-22 november 2018 (§129) att uppdra till den regionala kollektivtrafikmyndigheten att upprätta ett trafikpliktsbeslut utifrån ett långsiktigt utvecklings- och finansieringsperspektiv som redovisats i separat bilaga. Detta inför att ny upphandling av trafik skulle göras på stomlinjer där avtalen var på väg att löpa ut (2019-12-10, 2020-06-16 samt 2020-12-12). I beslutet framgick inget om linjesträckning eller turtäthet, endast vilka kommuner som kollektivtrafikens stomlinjenät ska omfatta: Arjeplog, Arvidsjaur, Boden, Gällivare, Haparanda, Jokkmokk, Kalix, Kiruna, Luleå, Pajala, Piteå, Älvsbyn, Överkalix och Övertorneå samt inkludera vissa länsöverskridande linjer.

Den 14 december 2018 beslutade regionala kollektivtrafikmyndighetens (RKM) direktion om allmän trafikplikt på följande linjer:

Linje	Sträcka
26	Arjeplog – Arvidsjaur – Skellefteå
44	Gällivare – Jokkmokk – Boden – Luleå
53	Kiruna – Pajala – Övertorneå – Haparanda
54	Pajala – Övertorneå – Haparanda
63	Övertorneå – Kalix
14	Luleå - Piteå
46	Pajala – Gällivare
21	Arvidsjaur – Älvsbyn – Boden – Luleå
31	Älvsbyn – Luleå
32	Älvsbyn – Piteå
23	Boden – Sunderbyn – Luleå
28	Boden – Sunderbyn – Luleå
29	Boden – Avan – Luleå
30	Boden – Luleå
97	Boden – Luleå
20/100	Haparanda – Luleå – Umeå
15*	Råneå – Sunderby sjukhus

* Linjen upphör juni 2021.

Region Norrbottens finansiering av kollektivtrafik

Nedan beskrivs den budget som regionala utvecklingsnämnden beslutat om i sin plan för år 2021-2023.

	2020 (tkr)	2021 (tkr)	Förändring jmf 2020 exkl prisförändring
Länstrafiken Norrbotten AB	86 500,0	79 500,0	-7 000,0
Norrtåg AB	28 927,0	35 137,0	4 862,0
Summa:	115 427,0	114 637,0	

Regionala utvecklingsnämnden har beslutat om minskad budgetram för stomlinjetrafiken enligt ovan. Bakgrunden till detta är att hela regionen har ett sparkrav på sin verksamhet samt att en del av budgeten för kollektivtrafiken (2 mkr) har omfördelats från busstrafiken till tågtrafiken avseende sträckan Haparanda - Luleå, enligt beslut i landstingsstyrelsen 30 september 2015 (§204 Ansökan om driftsbidrag för finansiering av tågtrafik på Haparandabanan, dnr 2920-2015).

Med anledning av regionens minskade budget för busstrafiken har direktionen i regionala kollektivtrafikmyndigheten önskat ett förtydligande gällande om den trafikbeställning avseende stomlinjetrafiken som regionen gjorde 2018 fortfarande gäller, och om de linjer som då beställdes fortfarande ska finnas kvar. Dessa linjer behöver dock ses över inom ramen för kommande revidering av Trafikförsörjningsprogrammet och det pågående projektet ÅkerBär som handlar om att ta fram en ny trafikarta för länet. En annan fråga som också önskades svar på var huruvida kravet på fossilfritt bränsle ska kvarstå som alternativ i upphandlingarna.

Den 28-29 oktober 2020 beslutade regionfullmäktige (§ 91 Finansiering av underskott 2019 och uppsägning av samarbetsavtal – Kollektivtrafiken, Dnr 1267-2020) att säga upp nuvarande samarbetsavtal mellan Region Norrbotten och Arjeplog, Arvidsjaur, Boden, Gällivare, Haparanda, Jokkmokk, Kalix, Kiruna, Luleå, Pajala, Piteå, Älvsbyn, Övertorneå och Överkalix kommun. Regiondirektören fick i uppdrag att tillsammans med länets kommuner ta fram förslag på hur ett nytt samarbetsavtal kan utformas. Detta innebär att nuvarande samarbetsavtal gällande kostnadsfördelning gäller som längst till och med 31 december 2022.

Pågående arbete och utmaningar

Trafikbeställningen ska gå hand i hand med trafikförsörjningsprogrammet. Med tanke på den strukturförändring som utvecklingen av tågtrafiken innebär för länet och de utmaningar som kollektivtrafiken fått möta under den fortfarande pågående pandemin är det viktigt att trafikförsörjningsprogrammet revideras under året för att ta höjd för dessa förändringar.

I början av året har projektet ÅkerBär startats upp under ledning av RKM. Projektet syftar till att ta fram en ny trafikarta med bättre samordning av buss- och tågtrafik i Norrbotten och därigenom få till ett attraktivt trafiksystem som får fler att resa kollektivt och samtidigt minska kostnaderna. Här är det viktigt att se hur tåg och buss samverkar. Regionen deltar i arbetet tillsammans med kommunerna.

Som ett led i att regionen sagt upp samverkansavtalet har ett arbete startats upp med att på politisk nivå börja diskutera hur man ser på kollektivtrafikens framtid i länet och vad regionen och länets kommuner är villiga att betala för kollektivtrafiken. En politisk styrgrupp med representanter från Region

Norrbottnen samt Norrbottens Kommuner har tillsatts. En del i arbetet består av att ta fram förslag till ett nytt samverkansavtal som kan komma att inarbetas i RKM:s förbundsordning som samtidigt kommer att revideras. En viktig del här är att se över budgetprocessen och den ekonomiska styrningen.

Under våren 2020 har Region Norrbotten deltagit i upphandlingsarbetet av busstrafik på norrlandskusten tillsammans med Länstrafiken Norrbotten (samt Länstrafiken Västerbotten). Vid framtagandet av ny tidtabell har regionen bevakat att busstrafiken (sträckan Haparanda-Umeå) inte går parallellt med Norrtågstrafiken. Här har antalet busslinjer och turer därför minskats och lett till viss besparing.

En upphandling av busstrafiken på två år (istället för som tidigare 8-10 år) ger verksamheten större flexibilitet de närmaste åren. Om även kravet på ett fossilfritt alternativ släpps och upphandlingen nöjer sig med HVO eller diesel går det att upphandla begagnade fordon. Det gör det lättare för anbudsgivare på korttidsupphandlingar än om specialfordon krävs pga specialbränsle. Ett alternativ för att öka intäkterna kan vara att höja biljettpriserna. Det kan dock vara svårt att bedöma priselasticiteten (hur många procent den efterfrågade kvantiteten förändras då priset ökar med en procent) och vad en prisjustering skulle ge. Risken är att ett högre pris minskar antalet resenärer då resan inte blir lika attraktiv vid ett högre pris.

Hållbarhet

Innan ändringar i stomlinjerna genomförs måste dessa belysas grundligt för att se vilken effekt det kan få för möjligheterna till arbets- och studiependling i länet för kvinnor och män.

Ur miljösynpunkt är fossilfritt bränsle det mest fördelaktiga bränslealternativet. Då regionen ska minska sina kostnader kräver den ekonomiska situationen att i samband med upphandling av trafik välja det billigare bränslealternativet med HVO som ändå är ett steg i rätt riktning.

Bilagor:

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-04-27 § 47

Regionstyrelsens protokoll 2021-05-05 § 109

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Norrbottens regionala kollektivtrafikmyndighet

§ 62

Finansiering och ansökan om trafikplikt för kompletterande busstrafik Luleå- Haparanda

Dnr 749-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar följande:

- 1 Bevilja medel om ytterligare 1,25 mkr per år till den regionala kollektivtrafiken.
- 2 Den utökade budgeten för den regionala kollektivtrafiken gäller åren 2022-2024 (tre verksamhetsår: 2022, 2023, 2024).
- 3 Region Norrbotten ansöker om trafikplikt hos den regionala kollektivtrafikmyndigheten avseende kompletterande busstrafik på sträckan Luleå – Haparanda för att täcka behovet av arbets- och studiependling.

Reservationer

Sverigedemokraternas ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

I avvaktan på resultatet av det pågående projektet med att ta fram en ny trafikarta i länet samt arbetet med framtagandet av ett nytt trafikförsörjningsprogram, är det viktigt att det finns en kollektivtrafik som täcker det behov av arbets- och studiependling som bedöms finnas. Parallellt med detta är det också angeläget att arbetet med översynen av förbundsordning och samarbetsavtal kopplat till regionala kollektivtrafikmyndigheten som kommunalförbund fortgår för att härigenom säkerställa en fungerande budgetprocess och kostnadsfördelning mellan regionen och kommunerna inför framtiden.

Sammanfattning

Det har tidigare beslutats att busstrafiken Luleå – Haparanda skulle reduceras när persontågstrafik på Haparandabanan startade. Som en följd av detta och Region Norrbottens ekonomiska besparingar har det i samband med upphandling av busstrafik på kuststräckan konstaterats att etableringen av tåget inte täcker behovet av arbets- och studiependling. Det bedöms därför finnas ett behov av kompletterande busstrafik, trafik som betraktas som stomlinjetrafik och därmed något som regionen ska bekosta. Den kalkylerade bruttokostnaden utgör 5 mnkr per år. Länstrafikens bedömning är att linjen kommer att vara en av de mest attraktiva i linjenätet och ge en kostnadstäckning om cirka 75 % vilket gör att nettofinansieringsbehovet skulle uppgå till 1,25 mnkr årligen.

Regionala utvecklingsnämnden 2021-06-02 § 68 och regionstyrelsen 2021-06-10 § 148 har föreslagit fullmäktige besluta att bevilja medel om ytterligare 1,25 mkr per år till den regionala kollektivtrafiken, att den utökade budgeten för den regionala kollektivtrafiken gäller åren 2022-2024 (tre verksamhetsår: 2022, 2023, 2024) samt att Region Norrbotten ansöker om trafikplikt hos den regionala kollektivtrafikmyndigheten avseende kompletterande

busstrafik på sträckan Luleå – Haparanda för att täcka behovet av arbets- och studiependling.

Ärendets behandling under sammanträdet

Nils-Olov Lindfors (C), Christer Bergdahl (SJVP), Helena Öhlund (S), Linda Frohm (M) och Bengt Westman (S) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Marianne Sandström (SD) föreslår ett tillägg på punkt 1 om att bevilja medel om ytterligare 1.25 miljoner kr per år till den regionala kollektivtrafiken avseende busstrafiken

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ordföranden ställer Marianne Sandströms tillägg under proposition och finner att fullmäktige avslår tillägget.

Ärendet

Bakgrund

Nuvarande trafikavtal på sträckan Umeå - Haparanda startade december 2010, det är tecknat på åtta år med möjlighet till förlängning genom optioner. Dessa optioner är utlösta och trafiken befinner sig nu på sista året.

Den trafik som bedrivs idag är omfattande och sträcker sig längs med kusten från Umeå till Haparanda, år 2019 reste det ca 335 000 personer (Norrbotens andel) och kostnadstäckningsgraden är den högsta bland samtliga stamlinjer i länet. Upphandling har skett under 2020 av Västerbotten och Norrbotten gemensamt där Västerbotten är upphandlande enhet, tilldelning av anbud skedde under slutet av året. Tilldelningen överklagades först till förvaltningsrätten och sedan till kammarrätten vilket gör att processen drar ut på tiden. Detta innebär att det i dagsläget inte är realistiskt med ny trafik från december 2021, utan preliminärt blir det trafikstart sommaren 2022.

Regionernas direktiv till de upphandlande parterna var att linje 20 och linje 100 (snabblinje som bara stannar på kommunhuvudorterna) skulle renodlas och se till behovet av långa resor, dvs. Umeå – Haparanda. Detta då det tidigare funnits turer på linjen som främst tillfredsställt inomkommunala behov. Region Norrbotten aviserade också generellt minskade anslag till busstrafiken i länet. Enligt tidigare beslut i regionfullmäktige (21-22 november 2018, § 129). ska också medel (2 mkr) omfördelas från busstrafiken till tågtrafiken i samband med starten av persontrafik på Haparandabanan. Busstrafiken ska således minskas när det nya avtalet träder i kraft för att undvika så kallad parallell trafik på sträckan Luleå - Haparanda. Trafiken på linje 100 upphör på den här sträckan och linje 20 reduceras till förmån för tåget.

Konsekvenser av besparingar

När neddragning i trafikutbudet sker till följd av sparkrav och endast bruttokostnaden tas i beaktning förbises ofta konsekvenserna detta ger på intäktsidan. Neddragning av turer försämrar helheten och turutbudet vilket riskerar att leda till minskad attraktivitet, minskat resande och därmed lägre intäkter från resenärerna. En trafik som tidigare hade god kostnadstäckning kan på detta sätt kosta Region Norrbotten mer i nettokostnad (detta är en risk med kommande trafikreducering på kuststräckan). Denna trafik har senaste åren

haft god kostnadstäckningsgrad, nettokostnaden för år 2019 var 4 mkr och bruttokostnaden 41 mkr. En framtida nettokostnad skulle kunna bli större trots en kraftig trafikreduktion beroende av hur resenärerna upplever det nya upplägget.

Påverkan för resenärerna

Etableringen av tåget bidrar delvis till fler turer, dock till en början endast tre av tidigare aviserat fem turer. Problematiken består i att tåget inte möjliggör av- eller påstigning för de som reser till och från de mellanliggande hållplatserna. Tåget går via Boden, förbi Morjärv innan det når Kalix och Haparanda, vilket gör att mellanliggande platser längs med väg E4 till stor del förlorar det turutbud av buss de tidigare kunnat nyttja. Detta gäller arbetspendling såväl som studieresor.

Tidigare bussturer har möjliggjort inresa till kommuncentrum innan klockan 07 och klockan 08, i enlighet med nuvarande Trafikförsörjningsprogram¹. Trafiken har nyttjats av skolelever och studenter som bor utmed körvägen och som behöver vara framme till skolstart innan klockan 8 i både Haparanda, Kalix och Luleå. På delsträckor längs med körvägen har det frekvent förekommit förstärkningstrafik då resandeantalet har varit stort.

Med anledning av minskad busstrafik på kuststräckan bedömer LTN och berörda kommuner på sträckan att kompletterande trafik krävs för att även i framtiden säkerställa att främst elever, studenter och arbetspendlare tar sig till och från sin dagliga sysselsättning. Utifrån detta har ett förslag till tidtabell tagits fram som skulle tillgodose de basala behoven för arbets- och studiependling.

Antagna kostnader och intäkter

Antalet körda kilometer i förslaget uppskattas till ca 225 000 – 230 000 km per år, med en kalkylerad antagen bruttokostnad om ungefär 5 mkr per år. Länstrafikens bedömning är att linjen kommer att vara en av de mest attraktiva i linjenätet och ge en kostnadstäckning om cirka 75 procent vilket gör att nettofinansieringsbehovet i så fall blir 1,25 mkr. Detta är dock en bedömning utifrån ett normalläge och den erfarenhet som finns. Upphandling där det ställs nya, och förändrade villkor jämfört mot standard, samt förändrade resvanor kan förändra prognosen.

Inriktning och fortsatt arbete

I det förslag som arbetats fram är arbetshypotesen en avtalstid om två år samt 1 + 1 optionsår för att möta trafikstart av nytt avtal på Norrlandskusten (Umeå – Luleå – Haparanda). I förslaget till tidtabell finns fem turer mot Luleå samt fyra turer mot Haparanda, se mer detaljerad tidtabell i bilaga. För att köra denna trafik beräknas fyra stycken fordon åtgå.

Avsikten är att upphandla äldre fordon under denna period för att undvika kostnadsdrivande faktorer. Trafiken upphandlas som en egen stomlinje i Norrbotten vilket gör att justeringar och anpassningar av trafiken över tid

¹ Enligt *Regionalt trafikförsörjningsprogram Norrbottens län 2018-2030* finns bl a följande resenärsmål (sid 41):

- År 2025 ska resenären kunna resa till varje kommunhuvudort och vara framme senast kl 10.00 och resa därifrån efter kl 16.00 samma dag.
- År 2030 ska resenären kunna arbetspendla och arbeta mellan kl 07.00 – 18.00 på varje kommunhuvudort.

blir lättare att hantera då Norrbotten förfogar över trafiken fullt ut utan att förändringar i Norrbotten påverkar andra län.

RKM:s direktions beslutade den 31 mars 2021 (§33) att finansieringen av kompletterande busstrafik längs kusten på sträckan Luleå - Haparanda fördelas enligt nuvarande avtal om fördelning av kostnader. Detta betyder i praktiken att det är Region Norrbotten som ska finansiera den kompletterande trafiken.

Upphandlingen behöver påbörjas och genomföras relativt snart för att säkerställa trafik på sträckan när det nya avtalet träder i kraft. För att komma vidare i frågan måste trafikplikt beslutas. Enligt avtal finansieras stomlinjer av Region Norrbotten vilket gör att regionen behöver söka trafikplikt hos RKM för den här trafiken. Beslut om trafikplikt behöver därför beslutas vid RKM:s direktionsmöte den 15 juni, samt tidtabeller och formalia kring upphandlingen.

I de pågående projektet med att ta fram en ny trafik-karta i länet samt i arbetet med framtagandet av ett nytt trafikförsörjningsprogram är det ytterst angeläget att se över hela länets behov av kollektivtrafik. Utöver detta är det viktigt att i den pågående översynen av förbundsordning och samarbetsavtal kopplat till regionala kollektivtrafikmyndigheten som kommunalförbund säkerställa en fungerande budgetprocess och kostnadsfördelning mellan regionen och kommunerna.

Hållbarhet

Kollektivtrafiken är ett mer miljövänligt alternativ än om alla resenärer väljer att åka med egen bil, således viktig för den ekologiska hållbarheten. Den kompletterande busstrafiken syftar till att möjliggöra arbets- och studiependling för flertalet kommuner där tåget ännu inte fyller de behov som finns. Detta möjliggör att även människor som bor utanför kommuncentra får en fungerande kollektivtrafik för arbets- och studiependling som gör att de kan bo kvar på orten, vilket bidrar till ekonomisk hållbarhet i glesbygd.

Bilagor

Länstrafikens förslag till tidtabell på sträckorna Haparanda – Kalix – Luleå samt Luleå – Kalix – Haparanda

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 68

Regionstyrelsens protokoll 2021-06-10 § 148

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör

Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten

§ 63

Samverkans- och finansieringsavtal avseende persontrafik på Haparandabanan

Dnr 750-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att godkänna avtal enligt bilaga.

Reservation

Sverigedemokraternas ledamöter reserverar sig mot beslutet med följande motivering: ”Sverigedemokraterna anser att det för norrbottningarna är buss-trafiken som är det bästa alternativet framförallt med avseende på arbetspendling. Tågtrafiken når inte ut till byarna i Norrbotten och det är ett fåtal invånare som har möjlighet att nyttja tågtrafiken i samma utsträckning som busstrafiken. Den tågtrafik som idag sker mellan Haparanda och Luleå har även visat sig passa dåligt in tidsmässigt för arbetspendlare och sträckan har redan drabbats av förseningar i tågtrafiken. Tågtrafik avseende persontrafik i Norrbotten med Norrbotniabanan undantagen är plakatpolitik som borde finansieras av staten. Tågtrafiken i Norrbotten avseende persontrafik tränger undan godstrafiken och de regionen endast erhåller ersättning för är ett trafikslag per sträcka är det inte ekonomiskt försvarbart att lägga dessa medel på tågtrafiken”.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Att bygga ut kollektivtrafiken i länet går helt i linje med den regionala utvecklingsstrategin. En utbyggnad av persontågtrafiken i länet är ett steg mot ett mer hållbart resande i länet och därför angeläget.

Sammanfattning

Ett avtal gällande samverkan och finansiering av persontågtrafik på sträckan Luleå – Boden – Kalix – Haparanda har tagits fram mellan den regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) och Region Norrbotten, Haparanda kommun, Kalix kommun, Bodens kommun samt Luleå kommun.

Regionala utvecklingsnämnden 2021-06-02 § 69 och regionstyrelsen 2021-06-10 § 149 har föreslagit fullmäktige besluta att godkänna avtal enligt bilaga.

Ärendets behandling under sammanträdet

Nils-Olov Lindfors (C), Helena Öhlund (S), Christer Bergdahl (SJVP), Kurt-Åke Andersson (C), Nicklas Johansson (SJVP), Johannes Sundelin (S), Lennart Åström (S) och Linda Jonsson (V) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Marianne Sandström (SD) och Lage Hortlund (SD) föreslår avslå regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag mot Marianne Sandströms förslag och finner att fullmäktige bifaller regionstyrelsens förslag.

Ärendet

Bakgrund

Staten, genom Trafikverket, har träffat avtal med de regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland avseende samverkan avseende tågtrafik inom norrtågstrafiken från den 1 augusti 2021 till den 9 december 2023 med möjlig förlängning i ett (1) plus ett (1) år. Samverkansavtalet gäller som längst till den 13 december 2025.

Verksamheten på Haparandabanan omfattar för tillfället tre (3) dagliga dubbelturer på sträckan. Diskussion om att utöka verksamheten till att omfatta fem (5) dagliga dubbelturer på sträckan pågår, men ingår inte i detta samverkansavtal.

Enligt samverkansavtalet bidrar Trafikverket med viss finansiering av verksamheten. Resterande del finansieras av RKM. Avtal avser att reglera denna finansiering och anslutande frågor.

Driftskostnad

Driftskostnaden utgör den årliga totala faktiska kostnaden för verksamheten som faller på RKM. Driftskostnaden kan öka eller minska beroende på om verksamheten går med överskott eller underskott. Finansierarna är skyldiga att täcka eventuella underskott enligt överenskomna fördelningsnycklar. Eventuellt överskott ska fördelas enligt samma fördelningsnycklar.

Finansiering

Finansierarna har enats om följande fördelningsnycklar för den interna fördelningen av driftskostnaden:

Finansiär	Andel
Bodens kommun	12 %
Haparanda kommun	9 %
Kalix kommun	10 %
Luleå kommun	19 %
Region Norrbotten	50 %

Trafikverket har meddelat att staten kommer att bidra med 3,4 mkr för 2021, 8,2 mkr för 2022 och med 7,7 mkr för 2023. Baserat på ovanstående har parterna enats om följande preliminära budget avseende driftskostnaderna för de inledande tre verksamhetsåren:

Finansiär	2021	2022	2023 (preliminär)
Trafikverket	3,4	8,2	7,7
Bodens kommun	1,1	1,1	1,4
Haparanda kommun	0,8	0,8	1,1
Kalix kommun	0,9	0,9	1,2
Luleå kommun	1,6	1,7	2,3
Region Norrbotten	4,3	4,5	6,0
Beräknad kostnad	12,1 mkr	17,2 mkr	19,7 mkr

Hållbarhet

Ur miljösynpunkt är det positivt med utökade möjligheter till tågtrafik i länet, det är också ett steg mot ett mer hållbart resande i länet. Den utökade tågtrafiken innebär snabbare resor på flera av sträckorna, för både kvinnor och män. Tågtrafik är en relativt kostsam verksamhet att bedriva i jämförelse med till exempel busstrafik. Med anledning av detta genomförs trafiken på Haparandabanan som inledningsvis i liten skala för att kunna utvärdera vilken trafik som bör finnas i framtiden.

Beslutsunderlag:

Samverkans- och finansieringsavtal Avseende trafikering med tåg av sträckan Luleå – Boden – Kalix – Haparanda
Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 69

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör
Ekonomi- och planeringsdirektör
Regionala kollektivtrafikmyndigheten

§ 64

Hantering av underskott, kollektivtrafiken 2020

Dnr 747-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutaratt:

- 1 Region Norrbottens andel av Länstrafikens slutliga underskott 2020, 55 682 kronor, finansieras från reserverade medel i årsbokslut 201231.
- 2 Ej förbrukade reserverade medel för underskottstäckning kollektivtrafik återförs till regiongemensam finansiering.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Enligt nuvarande samarbetsavtal och kriterier för fördelning av kostnadsansvar avseende kollektivtrafik ska Region Norrbotten svara för den totala kostnaden för stomlinjenätet med buss. I den totala kostanden ingår dels trafikunderskottet på berörda linjer och dels den administrativa nettokostnaden som motsvaras av den del av trafikproduktionen som stomlinjenätet med buss svarar för.

Sammanfattning

Region Norrbottens finansieringsansvar för stomlinjenätet 2020 uppgår till 101 555 682 kr. Under 2020 har regionen redan finansierat 101 500 000 kr. Enligt slutlig redovisning återstår, 55 682 kr. att reglera.

Regionala utvecklingsnämnden 2021-06-02 § 66 och regionstyrelsen 2021-06-10 § 146 har föreslagit fullmäktige besluta att Region Norrbottens andel av Länstrafikens slutliga underskott 2020, 55 682 kronor, finansieras från reserverade medel i årsbokslut 201231 och att ej förbrukade reserverade medel för underskottstäckning kollektivtrafik återförs till regiongemensam finansiering.

Ärendets behandling under sammanträdet

Nils-Olov Lindfors (C) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

I regionala utvecklingsnämndens budget för 2020 uppgick Region Norrbottens finansiering för Länstrafiken i Norrbotten AB (stomlinjenätet) till 86 500 000 kronor. Regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) inkom under hösten med en begäran om förskottsbetalning för underskottstäckning 2020 med 23 000 000 kronor avseende Länstrafiken. Anhållan skickades till samtliga medlemmar. Vid regionala utvecklingsnämndens möte, 2020-12-01, beslutades att godkänna förskott på underskottstäckning med 15 000 000 kronor och beloppet utbetalades till Länstrafiken i december 2020.

Finansiering Länstrafiken	(kr)
Budget 2020	86 500 000
Förskottsbetalning underskottstäckning	15 000 000
SUMMA	101 500 000

I samband med årsbokslutet bedömdes Region Norrbottens andel av Länstrafikens prognostiserade underskott för 2020 till 18 000 000 kronor. Efter avdrag för redan reglerade 15 000 000 kronor, reserverades i årsbokslutet 2020 3 000 000 kronor för Länstrafikens återstående underskott.

Länstrafikens resultat 2020 (efter tillskottet från medlemmarna under hösten) blev ett överskott på totalt 7 152 066 kronor där fördelningen mellan medlemmarna (skuld respektive fordran) utföll enligt nedan.

Medlem RKM	Skuld (-) Fordran (+)
Region Norrbotten	-55 682
Arjeplog kommun	-33 273
Arvidsjaur kommun	241 315
Boden kommun	6 809
Gällivare kommun	1 947 872
Haparanda kommun	-2 144
Jokkmokk kommun	196 218
Kalix kommun	-20 550
Kiruna kommun	3 109 978
Luleå kommun	26 251
Pajala kommun	71 275
Piteå kommun	902 685
Älvsby kommun	58 954
Överkalix kommun	519 578
Övertorneå kommun	182 780
SUMMA	7 152 066

Finansiering

Resterande underskott, 55 682 kronor, finansieras från reserverade medel i årsbokslutet 2020. Ej förbrukade reserverade medel återförs till regiongemensam finansiering.

Beslutsunderlag

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 66
Regionstyrelsens protokoll 2021-06-10 § 146

Protokollsutdrag skickas till:
Ekonomidirektör
Regional utvecklingsdirektör

§ 65

Hantering av underskott, kollektivtrafiken 2021

Dnr 748-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar följande:

- 1 Regionala utvecklingsnämndens budget ökas tillfälligt under 2021 med 29 980 181 kronor för kollektivtrafiken.
- 2 Budgetökningen finansieras genom att justera ner Region Norrbottens budgeterade överskott (539 mnkr) för 2021.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet (RKM) har inte lyckats göra tillräckliga besparingar vilket även Länstrafikens årsbudget indikerar. Besparingar som Region Norrbotten tidigare har ställt krav på när budgeten för 2021 fastställdes.

Den diskrepans som finns mellan RKM:s budget och Region Norrbottens budget måste hanteras för att säkerställa för medborgarna i Norrbotten att Länstrafiken fortsatt kommer att kunna operera på de avtalade stomlinjerna. Det är därför av största vikt att framöver utveckla arbetssätten inom RKM och mellan RKM och dess medlemmar. I synnerhet i fråga om behov av trafikförsörjning och budgeten för att bedriva verksamheten.

Ett arbete har redan påbörjats för att ta fram en ny trafikarta för länet och revidering av trafikförsörjningsprogrammet ska också startas upp. Båda dessa är viktiga för länets framtida kollektivtrafik. Med den expansiva utveckling som sker i länet är det väsentligt att dessa anpassas till de nya behov som kommer att finnas, samtidigt som kollektivtrafiken utförs på ett hållbart och kostnadseffektivt sätt.

Sammanfattning

Region Norrbotten och RKM har beslutat om två skilda budgetar gällande finansiering av Länstrafiken i Norrbotten AB (LTN) av den så kallade stomlinjetrafiken (buss). Diskrepansen mellan budgetarna uppgår till 29,98 miljoner kronor.

Region Norrbotten har erhållit en faktura som avser att täcka skillnaden mellan de två budgetarna på halvårsbasis. Enligt gällande samarbetsavtal åligger det Region Norrbotten att ersätta RKM för de kostnader som uppstår för trafikerandet av stomlinjer.

Helårsprognosen för LTN (Region Norrbottens andel) visar ett underskott på totalt 38,2 miljoner kronor (29,98 mkr diskrepans i budget + 8,2 mkr i bedömt underskott) i förhållande till den av regionala utvecklingsnämndens fastställda budget för 2021 (79,5 mkr). Mot bakgrund av detta föreslås en tillfällig ökning av budgetramen till Regionala utvecklingsnämnden som motsvarar skillnaden mellan 79,5 miljoner kronor till 109 480 181 kronor. Detta föreslås att göras genom att justera ner Region Norrbottens totala förväntade överskott (539 mnkr).

Regionala utvecklingsnämnden 2021-06-02 § 67 och regionstyrelsen 2021-§6-10 § 147 har föreslagit fullmäktige besluta att regionala utvecklingsnämndens budget ökas tillfälligt under 2021 med 29 980 181 kronor för kollektivtrafiken och att budgetökningen finansieras genom att justera ner Region Norrbottens budgeterade överskott (539 mnkr) för 2021.

Ärendets behandling under sammanträdet

Helena Öhlund (S), Nils-Olov Lindfors (C) och Anders Öberg (S) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Region Norrbotten har att följa nuvarande förbundsordning och ingånget avtal med länets kommuner gällande kostnadsfördelning, vilket innebär att Region Norrbotten ansvarar för att finansiera underskott på stomlinjetrafiken (busstrafik över kommungräns).

Regionala utvecklingsnämnden beslutade den 1 december 2020 (§130, dnr 00512-2020) om regionala utvecklingsnämndens plan 2021-2023. I planen framgår att Länstrafikens budget för att finansiera stomlinjenätet med buss uppgår till 79,5 miljoner kronor.

RKM:s direktions beslutade den 15 december 2020 (§80) om sin verksamhetsplan och budget 2021 samt flerårsplan 2022-2023. I RKM:s budget framgår att Region Norrbottens finansieringsbidrag för 2021 uppgår till 109,48 miljoner kronor.

Finansiering av Länstrafiken	Årsbudget 2021
Beslut om finansiering i RUN	79 500 000 kr
Beslut om finansiering i RKM	109 480 181 kr
Mellanskillnad	29 980 181 kr

Hantering

Enligt RKM:s förbundsordning (§12) ska beslutade medel erläggas till RKM halvårsvis i förskott. I december 2020 inkom därför faktura från RKM avseende 50 procent av den av Regionala utvecklingsnämnden beslutade budgeten om 79,5 miljoner kronor. Region Norrbotten har betalat fakturan.

Länstrafiken baserar sin prognos för 2021 på de kostnader och intäkter som bedöms bli för innevarande år där Region Norrbottens kostnader för stomlinjetrafiken bedömts uppgå till 109,48 miljoner kronor. I maj 2021 erhöll Region Norrbotten en faktura från RKM avseende diskrepansen mellan Regionala utvecklingsnämnden beslutade budget (79,5 mkr) och den av RKM beslutade budgeten (109,5 mkr) som för första halvåret uppgick till 14,99 miljoner kronor, det vill säga 50 procent av 29,98 miljoner kronor.

När RKM beslutade om Länstrafikens budget för 2021 gjordes ett antagande att biljettintäkterna, på grund av pandemin, skulle minska med 25 procent jämfört med 2019 års nivå. Minskningen har visat sig bli ännu större och

uppgår för närvarande till 50 procent jämfört med 2019 års nivå. Stomlinjerna står för den största delen av biljettintäkterna och det är främst denna trafik som har drabbats av minskade biljettintäkter under pandemin.

Den första årsprognosen indikerar ett underskott på cirka 9,8 miljoner kronor, efter att avräkning gjorts av förväntad ersättning från Trafikverket med anledning av Coronapandemin med 13,7 mnkr. Av de preliminära underskottet på 9,8 miljoner kronor uppgår Region Norrbottens andel (stomlinjetrafiken) till cirka 8,2 miljoner kronor.

Inom ramen för regionala utvecklingsnämndens budget för 2021 finns ingen möjlighet att omfördela 29,98 miljoner kronor till Länstrafiken.

Beslutsunderlag

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 67

Regionstyrelsens protokoll 2021-06-10 § 146

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

Regional utvecklingsdirektör

§ 66

Avsteg från regelverket för uteblivet besök vid coronavaccinering

Dnr 832-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att:

- 1 vaccinvalet är fritt från och med 10 juni 2021
- 2 personer som innan den 10 juni 2021 nekat Astra Zenecas vaccin Vaxzevria, och därför fått betala avgift, får avgiften återbetald
- 3 ordinarie regelverk för uteblivet besök gäller framöver eftersom vaccinvalet nu är fritt.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser det som angeläget att säkerställa att regionen har en generös hållning gällande covid-19 vaccinationer. Dessa erbjuds kostnadsfritt till alla från 18 år och uppåt och regionen kommer inte heller att ta ut en avgift för uteblivet besök för dessa vaccinationer.

Ärendets behandling under sammanträdet

Nils-Olov Lindfors (C) föreslår en ändring om att punkt 1 och 2 i regionstyrelsens förslag ersätts med följande: vaccinvalet är fritt från och med 10 juni 2021 och att personer som innan den 10 juni nekat Astra Zenecas vaccin, Vaxzevria, och därför fått betala avgift, får avgiften återbetald.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag mot Nils-Olovs förslag och finner att fullmäktige bifaller Nils-Olov Lindfors förslag.

Ärendet

All vaccination mot covid-19 erbjuds kostnadsfritt till personer från 18 år. Om en person uteblir från ett bokad vaccinationsbesök ska en uteblivaneavgift på 400 kronor tas ut enligt regionens fastställda regelverk för avgifter. Regionen har sedan vaccinationsstart debiterat ca 600 personer avgift för uteblivet besök.

Ett flertal regioner tar inte ut avgift för uteblivet besök i samband med vaccination mot covid-19. Regionstyrelsen föreslår fullmäktige besluta om ett avsteg från regelverket för avgifter som innebär att en avgift för uteblivet besök inte ska tas ut i samband med covid-19 vaccination.

De personer som har debiterats avgift för uteblivet besök i samband med covid-19 vaccination kommer att få avgiften återbetald.

Regionstyrelsen har 2021-06-10 § 152 föreslagit fullmäktige besluta att inte ta ut någon avgift för uteblivet besök för personer som valt att inte vaccinera sig med Astra Zenecas vaccin Vaxzevria mot covid-19, att beslutet gäller retroaktivt från 10 juni 2021 och att ordinarie regelverk för uteblivet besök gäller framöver eftersom vaccinvalet nu är fritt.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Ekonomi- och planeringsdirektör
Divisionschefer

§ 67

Avsägelse av uppdrag

- Paula Palmqvist (SD) har avsagt sig uppdraget som ledamot i fullmäktige. Länsstyrelsen har utsett Lars-Åke Vikström (SD) till ny ledamot och Susanne Darengren (SD) till ny ersättare.
- Ilkka Isaksson (SD) har avsagt sig uppdraget som ersättare i fullmäktige. Länsstyrelsen har utsett Barbro Ljungberg (SD) till ny ersättare.
- Barbro Ljungberg (SD) har avsagt sig uppdraget som ersättare i fullmäktige. Länsstyrelsen har utsett Håkan Lingbro (SD) till ny ersättare.

§ 68

Övriga val

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar i enlighet med valutskottets förslag.

Ärendet

Valutskottet har 2021-06-22 föreslagit nedan angivna personer att utses till respektive uppdrag:

Valet avser:	Tjänstgöringsperiod	Förslag
Nämndeman i förvaltningsrätten <i>Efter Marina Eriksson (M)</i>	2021-06-24 – 2022-12-31	Nämndeman Ingela Paulisdotter Strömgatan 12 982 34 Gällivare
Ledamot tillika ordförande i patientnämnden <i>Efter Margareta Dahlén (SJVP)</i>	2021-06-24 – 2022-12-31	Ledamot tillika ordförande Malin Markström Krangatan 33 941 48 Piteå
Lekmannarevisor, IT Norrbotten AB <i>Efter Anders Åknert (V)</i>	2021-06-24 – 2022-12-31	Lekmannarevisor Anna Hövenmark Läkargatan 4 962 31 Jokkmokk
Lekmannarevisor, Norrtåg AB <i>Efter Anders Åknert (V)</i>	2021-06-24 – 2022-12-31	Lekmannarevisor Bjarne Hald Byggyrkesgatan 21 933 34 Arvidsjaur
Lekmannarevisor RKM <i>Efter Anders Åknert (V)</i>	2021-06-24 – 2022-12-31	Lekmannarevisor Bjarne Hald Byggyrkesgatan 21 933 34 Arvidsjaur
Lekmannarevisorsersättare, Energikontor Norr AB <i>Efter Anders Åknert (V)</i>	2021-06-24 – 2022-12-31	Lekmannarevisors ersättare Anna Hövenmark Läkargatan 4 962 31 Jokkmokk
Lekmannarevisorsersättare, Investeringar i Norrbotten AB <i>Efter Anders Åknert (V)</i>	2021-06-24 – 2022-12-31	Lekmannarevisors ersättare Anna Hövenmark Läkargatan 4 962 31 Jokkmokk

§ 69

Interpellationsdebatt

Ärendet

- Linda Frohm (M) besvarar interpellation 11-2020 om tillgänglighetsgranskning i Pajala (Ann-Sofi Isaksson, S)
- Linda Frohm (M) besvarar interpellation 11-2021 om BB i Malmfälten (Johannes Sundelin, S)
- Linda Frohm (M) besvarar interpellation 12-2021 om jämställdhet på chefspositioner inom Region Norrbotten (Elisabeth Lindberg S, Anders Öberg S, Johannes Sundelin S)
- Kenneth Backgård (SJVP) besvarar interpellation 13-2021 om hur Region Norrbotten kommer att hantera vårdplaneringen (Elisabeth Lindberg S, Anders Öberg S, Johannes Sundelin S, Helena Öhlund S)
- Linda Frohm (M) besvarar interpellation 14-2021 om jämställt ledarskap (Glenn Berggård, V)
- Kenneth Backgård (SJVP) besvarar interpellation 15-2021 om facklig samverkan (Glenn Berggård, V)

§ 70

Sammanträdet avslutas

Ordföranden förklarar sammanträdet avslutat kl. 17:24.

Svar på interpellation 11-2020 om tillgänglighetsgranskning i Pajala

Dnr 822-2020

Ann-Sofie Isaksson (S) ställer frågan om en åtgärd- och tidsplan av brister beskrivna i tillgänglighetsinventeringen genomförd av pensionärs- och tillgänglighetsrådet i Pajala kommun 2018-06-08. Tillgänglighetsinventeringen är genomförd i Region Norrbottens fastighet där Pajala Hälsocentral och Folk tandvården bedriver sina verksamheter.

1. Hur och på vilket sätt kommer ledningen att hantera och följa upp denna tillgänglighetsrapport?

Svar av Linda Frohm (M), regionråd

1. I ett redan uppfört byggnadsverk behöver endast de krav som gällde när byggnadsverket uppfördes eller ändrades vara uppfyllda. På ett fåtal områden gäller dock bestämmelser som införts senare, då ställs det retroaktiva krav. En av dessa retroaktiva krav är att åtgärda enkelt avhjälpta hinder i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser. I varje enskilt fall görs en bedömning om hindret kan anses enkelt att avhjälpa och vid bedömningen tas även hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna. Exempel på enkelt avhjälpta hinder är mindre nivåskillnader som exempelvis trappsteg eller höga trösklar, dålig ljudmiljö och bristande varningsmarkeringar.

Ansvariga för fastigheter i Region Norrbotten har tagit del av tillgänglighetsinventeringen och åtgärdat det som bedömts vara enkelt avhjälpta hinder. Ledningen har därmed följt upp och sett att synpunkterna i rapporten blivit hanterade.

Svar på interpellation 11-2021 om BB i Malmfälten

Dnr 685-2021

Johannes Sundelin (S) frågar mig om:

- 1 Kommer regionstyrelsens ordförande och den styrande majoriteten i Regionen att återöppna BB i Kiruna i samband med öppnande av det nya sjukhuset som planeras? Om inte kommer lokalerna som byggs inne i det nya sjukhuset att byggas så att en BB avdelning kan öppnas när sjukhuset står klart?
- 2 Finns det ett nog stort befolknings och underlag av födselar för att på ett patientsäkert och kvalitetsmässigt sätt ha två BB i Malmfälten?
- 3 Vilka planer har regionledningen för BB i Gällivare?
- 4 Om BB öppnas i Kiruna kommer BB i Gällivare att läggas ner?

Svar av Kenneth Backgård (SJVP)

Region Norrbotten och LKAB har i mars 2021 enats om att genomföra en förstudie av det nya sjukhuset i Kiruna. Förstudien ska ta fram underlag för utformningen av det nya sjukhuset inklusive vilka funktioner som behöver finnas där. Förstudien ska vara klar vid årsskiftet 2021/2022 och regionledningen kommer inte föregå resultaten av den. Bygget av det nya sjukhuset i Kiruna är en omfattande process som måste få ta den tid som krävs. Avvägningar mellan olika faktorer såsom kompetensförsörjning, patientsäkerhet och befolkningsunderlag är nödvändiga precis som frågeställaren lyfter och regionledningen ber att få återkomma i frågan i ett senare skede.

Svar på interpellation 12-2021 om jämställdhet på chefspositioner inom Region Norrbotten

Dnr 796-2021

Interpellation till Regionstyrelsens ordförande Kenneth Backgård gällande jämställdhet på chefspositioner från Elisabeth Lindberg, Anders Öberg, Johannes Sundelin (S)

Vid politiska samverkansberedningen den 27/5 presenterades de organisationsförändringar som är genomförda inom regionen. I samband med detta kunde vi konstatera att 10 av dom 13 högsta chefsposterna är besatta av män. Senare har vi fått uppgifter att det finns fler chefsposter som räknas till kategorin ”högsta chefsposter” och att detta skulle göra att siffrorna förbättras något. Men läget är enligt oss socialdemokrater inte acceptabelt. Att regionen som är den största arbetsgivarna i länet med ca 6900 anställda vid årsskiftet 20/21, inte klarar av att uppnå en jämställdhet inom ledningsfunktioner måste ses som ett misslyckande. I dagsläget är ca 80 % av regionens personal kvinnor, att ledningen för organisationen då speglas av denna stora övervikt åt andra hållet är allvarligt då det sänder ”skadliga” signaler till personalen och andra delar av samhället.

Vi socialdemokrater har ett flertal gånger lyft upp frågan om jämställdhet. Bland annat försökte vi förgäves påtala riskerna med att sluta genomföra den årliga jämställdhetsrapporten var stora och att det kan få negativa konsekvenser. För att kunna öka jämställdheten behöver det finnas verktyg för att kunna lyfta upp problemen på bordet, jämställdhetsrapporten var en av dessa viktiga verktyg. Regionledningen och regionrådet Linda From (m) påtalade debatten om jämställdhetsrapportens varande eller icke-varande att jämställdhet skulle bli en del av det vardagliga arbetet. Detta har uppenbarligen inte skett. Självklart ska alla som arbetar inom regionen ha rätt kompetens för de arbetsuppgifter som respektive tjänst kräver, men alla kan vi konstatera att vi i 2021 års Sverige och Norrbotten vet att det finns en bred bas av kompetens bland både män och kvinnor. Vi socialdemokrater ställer därför följande frågor till regionstyrelsens ordförande och regionledningen: Varför är bara 3 av 13 av dom högsta cheferna inom regionen kvinnor? Om uppgifterna inte stämmer vill vi ha en redovisning

Frågeställningar

1. Hur många sökande fanns det av båda könen till dom av regionen själv identifierade 13 högsta chefstjänsterna?
2. Anser regionledningen att jämställdhetsarbetet inom regionen går åt rätt håll?

Svar av Linda Frohm (M):

1. En rekryteringsbyrå har anlitas för att ta emot ansökningar och göra ett urval av lämpliga kandidater till tjänsterna. Efter att urvalet har skett har ett antal kandidater som bedömts ha dom bästa kvalifikationerna för tjänsterna kallats till intervjun med Regiondirektören. Av dom totalt 15 tjänsterna som definieras som högsta ledningen är 5 kvinnor och 10 män. Vi har ingen samlad bild över hur många kvinnor respektive män som har sökt dom högsta tjänsterna.
2. Regionen ska vara en arbetsplats där både kvinnors och mäns kunskaper, erfarenheter och värderingar omhändertas. Det innebär att kvinnor och män har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter till utveckling i fråga om arbete, anställning och andra arbetsvillkor. En viktig förutsättning för att nå jämställdhet är att ansvar och befogenheter fördelas lika mellan kvinnor och män. Arbetet ska organiseras på ett sådant sätt att det underlättar för både kvinnor och män att kombinera arbete och karriär med hem och familj.

Årligen mäts regionen i hur väl jämställdhetsarbetet fungerar genom nyckeltalsinstitutet och Jämix. Den senast tillgängliga mätperioden är från den 2019-09-01 tom 2020-08-31. Nyckeltalet baserar sig på nio indikatorer som tillsammans ger ett samlat värde för organisationens jämställdhetsarbete. Varje yrkeskategori ska ha en könsfördelning mellan 40-60 procent. Detta anses vara jämställda yrkesgrupper. Oppositionen har rätt i att den totala könsfördelningen kvarstår med en fördelning om 80 procent kvinnor och 20 procent män. Regionen har 131 yrkesgrupper, av dessa är 19 jämställda vilket är en förbättring från 12 föregående mätperiod då Socialdemokraterna var i politisk majoritet.

Under föregående mätperiod bestod fördelningen av jämställdhet i högsta ledningsgruppen av 30 procent män och 70 procent kvinnor, vilket innebar en överrepresentation av kvinnor. Regionens omställning har inneburit att regionens högsta ledningsgrupp har utökats, med 4 personer. Nuvarande fördelning av kvinnor är 29 procent i högsta ledningsgruppen samt 71 procent män. Fördelningen kan variera över tid beroende på bäst lämpad kompetens, regionen tillämpar tidsbegränsade förordningar för samtliga chefstjänster. Detta ger en möjlighet att över tid påverka fördelningen mellan kvinnor och män. Regionen tillämpar kompetensbaserad rekrytering som är en rekryteringsprocess som har fokus på de kompetenser som krävs i tjänsten och i organisationen idag och i framtiden. Den syftar till genom struktur och tydlighet öka objektiviteten i rekryteringsprocessen och motverka diskriminering.

Majoriteten av regionens chefer är kvinnor och detta bör tas med i beaktning, när man tar hänsyn till kvinnors karriärvägar i Region Norrbotten. Två av de manliga cheferna i högsta ledningsgruppen är tillförordnade, och planeras att ersättas av kvinnor med bäst lämpad kompetens när de slutar. (vet vi vilka dessa två är? Är det lämpligt

att förtydliga). En grundläggande strävan är att jämställdhet uppnås genom representation 40-60 procent av kvinnor eller män i samtliga yrkesnivåer och befattningar. Styrelsen har fullt förtroende för att de omnämnda rekryteringarna har skett utifrån bäst lämpad kompetens.

Svar på interpellation 13-2021 om hur Region Norrbotten kommer att hantera vårdplaneringen

Dnr 816-2021

Elisabeth Lindberg (S) frågar mig om regionens planerade åtgärder för att korta köer till väntande samt om arbetsmiljö för den egna personalen.

1. Ser ordförande möjligheten att Region Norrbotten kan göra fler operationer på länets samtliga fem sjukhus med egen vårdpersonal i egen organisation, och vad kommer du i så fall då att göra?
2. Vilka insatser avser Region Norrbotten att göra för att utveckla arbetsmiljön och göra personalsatsningar för återrekrytering och kunna behålla kompetens och medarbetare med lång erfarenhet?

Svar av Kenneth Backgård, regionråd (SJVP)

1. Ja, det är möjligt att hantera det uppskjutna vårdbehovet till operationer med egna resurser, men verksamheten bedömer att det tar minst två år. Under tiden ökar antalet väntande i kön. Maj 2021 var det totala antalet väntande till operation på samtliga länets centraloperationsavdelningar drygt 4 000. Sedan våren 2020 har antalet väntande ökat med nästan 2 400, en ökning med 133 procent. Patienter som inte sökt vård under pandemin, den ”dolda” kön till operationer, uppskattas till 3 000. Det innebär att det totala antalet väntande är drygt 7 000, vilket motsvarar 48 procent av regionens årsproduktion på centraloperation år 2019.

Sammantaget innebär det att om regionen om två år ska kunna säkerställa hög tillgänglighet till operationer, behöver verksamheterna i första hand hantera inflödet av patienter från den ”dolda kön” för att inte köerna ska växa ytterligare. Regionen undersöker även möjligheten till att utöka operationskapaciteten genom att återta lokaler på Kalix sjukhus.

Utöver operationer i egen regi krävs extra kapacitet motsvarande upphandling av ca 2 700 operationer både utanför länet och internationellt. Arbete pågår för att upphandla ett ramavtal där verksamheter kan avropa vid behov.

2. Regionen har sedan hösten hanterat rådande pandemi som i omfattning är betydligt större jämfört med den första vågen under våren och sommaren 2020. I rekryteringsrapporten från SKR som kom förra året beskrivs det om den stora utmaning som alla regioner och kommuner står inför när det kommer till kompetensförsörjning i framtiden². Vi har alla ett stort arbete framför oss för att vi ska lyckas.

Hållbar kompetensförsörjning och återställning av hälso- och sjukvården är frågor som hör ihop. Region Norrbotten mål är att eftersträva rätt använd kompetens, öka uppgifts- och kompetensväxlingen samt att kontinuerligt optimera arbetsfördelningen inom och mellan yrkesgrupper så att den bättre motsvarar utbud och efterfrågan av kompetenser. Regionen strävar även efter att minska beroendet av inhyrd kompetens med målet att ha en stabil och varaktig bemanning med egna medarbetare för den löpande verksamheten. Chefer och medarbetare ska få stöd för att aktivt kunna förbättra sin egen och andras arbetsmiljö och därmed förutsättningarna för god hälsa och hållbara resultat. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska stärkas och regionens goda arbete inom förebyggande och hälsofrämjande insatser fortsätta.

En god arbetsmiljö är en jämställdhetsfråga då ojämställda arbetsvillkor försvårar arbetsmiljöarbetet. Ett sätt att utveckla arbetsmiljöarbetet är att skapa och upprätthålla jämställda organisatoriska villkor³.

² [Möt välfärdens kompetensutmaning – rekryteringsrapport 2020 | SKR](#)

³ Organisatoriska villkor för arbetsmiljöarbete avser villkor som påverkar möjligheter att genomföra det systematiska arbetsmiljöarbetet i enlighet med lagar och föreskrifter. Möjligheter innebär att kunna, vilja och förstå vad arbetet innebär. Dimensioner av makt, där handlingsutrymme, det vill säga kvinnors och mäns möjligheter att vara och handla utgör en aspekt av organisatoriska villkor för arbetsmiljöarbete. (Ur Sjöberg Forssberg, K. (2021) *Makt och möjlighet att förändra? Systematiskt arbetsmiljöarbete i könade offentliga verksamheter*. Diss. KTH).

Svar på interpellation 14-2021 om jämställt ledarskap

Dnr 817-2021

Bakgrund

Regionfullmäktige har vid fullmäktige november beslutat om en ny organisation för Region Norrbottens verksamhet. Dels om vilka divisioner som skall finnas och också hur staben skall organiseras.

I beslutet delegerades till regiondirektören att rekrytera ledare till de nya divisionerna och till de olika stabsfunktionerna.

Sedan tidigare finns beslut om att Region Norrbotten skall verka för ökad jämställdhet i hela verksamheten. Region Norrbotten har bl a skrivit på CEMR-deklarationen. I den framgår i princip 3:

”**Representativt deltagande av kvinnor och män i beslutsprocessen** – vidta lämpliga åtgärder, strategier för att främja representativ fördelning på alla nivåer.”

I samband med tillsättningarna av divisionschefer och chefer inom staben samt chef för Regionala utvecklingsavdelningen framgår att en betydande andel av de tillsatta cheferna är män och att en hel del av de ledande cheferna som tidigare var kvinnor nu ersatts av män.

Jag frågar därför regionrådet Linda Frohm:

1. Anser du att Region Norrbotten har uppfyllt punkt 3 i CEMR-deklarationen?
2. På vilket sätt anser du att vi kan se att vi lyckats med det?
3. Anser du att vi uppfyller de övriga principerna i CEMR-deklarationen?
4. Är du nöjd med utvecklingen av jämställdheten inom Region Norrbotten under det senaste året?
5. Varför tror du att jämställdheten har utvecklats som den gjort?

Svar av Linda Frohm

1. Princip 3 i CEMR-deklarationen handlar om ett representativt deltagande av kvinnor och män i beslutsprocessen är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle För att rätten till jämställdhet ska förverkligas krävs att kommuner och regioner vidtar alla lämpliga åtgärder och använder sig av alla lämpliga strategier för att främja en representativ fördelning mellan kvinnor och män på alla nivåer i beslutsprocessen Jag anser att vi uppfyller denna princip.
2. Regionen ska vara en arbetsplats där både kvinnors och mäns kunskaper, erfarenheter och värderingar omhändertas. Det innebär att kvinnor och män har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter till utveckling i fråga om arbete, anställning och andra arbetsvillkor. En viktig förutsättning för att nå jämställdhet är att ansvar och befogenheter fördelas lika mellan kvinnor och män. Arbetet ska organiseras på ett sådant sätt att det underlättar för både kvinnor och män att kombinera arbete och karriär med hem och familj.

Nuvarande fördelning av kvinnor är 29 procent i högsta ledningsgruppen samt 71 procent män. Fördelningen kan variera över tid beroende på bäst lämpad kompetens, regionen tillämpar tidsbegränsade förordningar för samtliga chefstjänster. Detta ger en möjlighet att över tid påverka fördelningen mellan kvinnor och män. Övriga chefsförordnanden har en överrepresentation bland kvinnor, och dessa anses också räknas in i beslutsprocessen.

3. Principerna i CEMR-deklarationen är av sådan art att regioner och kommuner behöver integrera dessa frågor i de dagliga beslutsprocesserna för att hålla dessa levande. I alla styrelseärenden integreras jämställdhet genom att ärendena skrivs så att aktiviteter och beslut ska ta hänsyn till hur de påverkar flickor och pojkar, män och kvinnor. Aktiviteter för att integrera jämställdhetsarbetet ytterligare bör fortlöpa och planeras högt på agendan från år till år.
4. Regionen tillämpar kompetensbaserad rekrytering som är en rekryteringsprocess som har fokus på de kompetenser som krävs i tjänsten och i organisationen idag och i framtiden. Den syftar till genom struktur och tydlighet öka objektiviteten i rekryteringsprocessen och motverka diskriminering. Region Norrbotten strävar alltid efter att tillämpa rätt använd kompetens, vilket innebär att viktningen mellan kvinnor och män kan variera över tid, vi anser att det är viktigt att detta också är ett naturligt förlopp. Vi följer fördelningen kvinnor och män över tid och har möjlighet att påverka fördelningen om och när detta skulle innebära att det strider mot principerna i CEMR. Styrelsen har fullt förtroende för att de omnämnda rekryteringarna har skett utifrån bäst lämpad kompetens.
5. Det är en naturlig variation i fördelning män och kvinnor som är viktig att följa över tid. En grundläggande strävan är att jämställdhet uppnås genom representation 40-60 procent av kvinnor eller män i samtliga yrkesnivåer och befattningar.

Svar på interpellation 15-2021 om facklig samverkan

Dnr 823-2021

Glenn Berggård, Vänsterpartiets regiongrupp frågar regionstyrelsens ordförande Kenneth Backgård:

Bakgrund

Vi har i media kunnat konstatera att flera fackliga organisationer sagt upp samverkansavtalen som de anser inte följs.

1. Anser ni i den politiska majoriteten att facklig samverkan utöver MBL behövs?
2. Om ja i första frågan, på vilket sätt avser du verka för att nya samverkansavtal kommer till stånd?
3. På vilket sätt avser du verka för att även facken upplever att verklig samverkan sker?
4. Om nej på första frågan, varför inte?

Svar av Kenneth Backgård, regionstyrelsens ordförande

1. Delaktighet och inflytande, med eller utan samverkansavtal, från våra medarbetare i verksamhetsutveckling är viktigt. Min ambition är att delaktighet och inflytande ska ske genom att medarbetaren är aktivt deltagande i verksamhetens förbättringsarbete och delaktiga i processen med arbetsplatsens verksamhets- och budgetplanering samt resultatuppföljning. Facklig samverkan kan ta sig olika former, och är av vikt, även utanför MBL. Genom tydlighet för hur arbetsgruppen bidrar till gemensamma mål skapas engagemang och arbetsglädje.
2. Ett samarbete med fackliga organisationer är alltid viktigt. I en tid som denna med krisande omvärld kan relationer mellan arbetsmarknadens parter av olika anledningar bli ansträngd på flera nivåer. Vi har i ledningen återkommande samtal med Kommunal och Vårdförbundet, på en mer informell nivå, för att kunna utbyta funderingar och ta del av medarbetarnas tankar. Det är självfallet så att medarbetare ska kunna vara aktivt delaktiga i sin arbetsplats utveckling och känna inflytande. Den pågående krisen med allt vad det innebär av ansträngda arbetsförhållanden, kan naturligtvis påverka den upplevelsen. Vi kommer från ledningens sida att utvärdera alla erfarenheter och ser positivt på samarbetsavtal med våra fackliga organisationer.
3. I det läge vi har varit med en pandemi där det har krävts många snabba beslut och en stor omställning för att minska kostnaderna, så kan det ske att relationerna mellan arbetsgivare och fackliga organisationer utmanas. Vi ska dock komma ihåg att det är 22 fackförbund som skrivit under samverkansavtalet och endast två som har valt att säga upp avtalet. Se även svaret under punkt 2.

Se svar punkt 1.